Nuorempi väki antoi hyvän panoksen SUURJUHLALLE

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 89 — Vol. XLI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, elok. 4 p. — Tuesday, Aug. 4, 1959

Sunnuntainen ohjelma juhlien kohokohtana

Kuorojen yhteisesitykset mahtavia; voimistelijat ja tanssijat tekivät suuren työn; vieraita oli saapunut Californiasta ja Vancouverista saakka

Toronto. — (Omalta kirjeenvaihtajalta). — Suurjuhlien kohokohdaksi taas muodostui sunnuntaina iltapäivällä esitetty konserttitilaisuus, mihin osallistui sekä yhdistetyt sekakuorot, että yhdistetyt nais- ja mieskuoro. Heidän lisäksi varsinkin Yrityksen naiset esittivät mahtavia voimistelu- ja tanssiesityksiä.

Aamupäivällä oli myös tavallista runsaammin yleisöä eri puolilla Tarmolaa seuraamassa urheilukilpailuja. Niin vaikea kun se onkin arvioida, niin ainakin tämä kirjeenvaihtaja on sitä mieltä, että juhlakonsertin aikana oli Tarmolassa ainakin kaksituhatta ihmistä.

Urheilutoiminta päättyi puolenpäivän aikaan, joten kaikki riensivät ravintolaan nauttimaan päivällisestä ja toiset tyytyivät nauttimaan siitä lännen lohesta, jota oli myös tavaton määrä tarjolla ja hyvää se olikin.

Ulkoilmakonsertti alkoi mahtavalla juhlamarssilla, mihin osallistuivat Canadan lipun kantaja ja häntä seurasi kaikkien osanottavien urheiluseurojen ja kuorojen liput. Mahtavan näkymän ne muodostivatkin. Lipun kantajia seurasi urheilijat, voimistelijat ja toimitsijat heidän perässään kolme eri laulukuoroa, jotka osallistuivat juhliin. Laulajia olikin mahtava määrä, sillä yhteisesti lukien näissä kolmessa kuorossa oli pitkästi toista sataa ihmistä.

Marssijat kokoontuivat Yrityksen rakennuksen edustalle ja yhteisen soittokunnan soittaessa Gunnar Gustafsonin johdolla, he lähtivät liikkeelle ja kiersivät kerran kentän. Kentälle kokoontuneena soittokunta soitti O'Canadan ja useita muita sävellyksiä ja pian sen jälkeen kuorot siirtyivät tanssilavalle, joka oli erikoisesti laitettu ohjelman esittämistä varten. Paljon olikin tehty työtä torontolaisten toimesta, että Tarmola oli kaikin puolin juhlakunnossa suurjuhlia varten.

Näytti myös siltä, että ylätuvan ukko kaikin puolin suosi juhlia järjestämällä kauniin aurinkoisen sään eikä ollut koko juhlien aikana edes minkäänlaista uhkaa siitä, että sade voisi pilata juhlimisen.

Soittokunnan mainioiden esitysten jälkeen kokoontuivat yhdistetyt kuorot esityspaikalle ja saimme nauttia neljästä laulusta, jotka tulivat niinkuin sydämestä laulettu. Ensimmäinen laulu oli "Hehkui hiillos' ja ohjaajana toimi Finlandia kuoron ohjaaja Taisto Lemberg. Seuraavana esitettiin "Pakkasessa" ja esityksen johtamisesta huolehti Kaiku-kuoron johtaja Veli Kentola. Kolmantena esitettiin "Sweet and Low" ja johtajana toimi Sävel kuoron johtaja Rauha Mäki. Sen jälkeen Taisto vielä siirtyi kuoron eteen ja yhdistetty sekakuoro esitti kauniin laulun "Syksyn lehdet", missä duetto-osaa esittivät Rauha Mäki ja Laila Tammi, molemmat Sudburysta.

Hyvin tunnettu torontolainen Lauri Latva toimi ohjelman esittäjänä ja hyvin se kävikin, sillä kaikkihan tiedämme, että Laurilla on hyvät puhelahjat ja hallitsee myös melko taitavasti suomenkielen käytön.

Sekakuorojen yhteisen esityksen jälkeen yhdistetty naiskuoro kokoontui näyttämölle ja esitti kolme laulua erinomaisella taidolla. Ja vieläkin on korostettava sitä puolta, että kaikki yhteiset laulut menivät mainiosti siitä huolimatta vaikka kolme eri kuoroa on omissa oloissaan joutunut niitä harjoittelemaan. Me emme ole erikoisempi musiikkialan asiantuntija, joten vaikea on meidän arvostella esityksiä, mutta mahdollisesti tärkeänä tekijänä oli myös se, että kuoroja oli johtamassa kolme hyvää ohjaajaa, jotka tuntevat erikoista kiinnostusta alaansa. Naisten yhteinen kuoro lauloi kolme laulua, "Maailman naisten laulu", jota esitystä johti Rauha Mäki, "Tumma on yö", johti Veli Kentola ja "Marjatan Kehtolaulu", jota esitystä johti T. Lemberg. Naiskuoro saikin yleisön puoleensa niinkuin kaikki toisetkin ohjelman esittäjät.

Yhteisen naiskuoron esityksen jälkeen Lauri Latva esitti niitä ter-

Jatkuu 3:nella sivulla

Hrushtshev sittenkin vierailemaan USAssa

Presidentti Eisenhower aikaisemmista väitteistään huolimatta suostunut neuvottelemaan

Washington. — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev on suostunut Yhdysvaltain kutsuun saapua vierailulle Yhdysvaltoihin noin kahden viikon ajaksi ensi syyskuun aikana ja presidentti Eisenhower tekee vastavierailun Neuvostoliittoon tulevan syksyn aikana.

Näistä vierailuista ilmoitettiin lauantaina kiireesti koollekutsutussa sanomalehtien tiedoitustilaisuudessa. Presidentti alkoi lukea seuraavaa Moskovassa ja täällä samaan aikaan annettua ilmoitusta:

"Yhdysvaltain presidentti on kehoittanut mr. Nikita Hrushtshevia, Neuvostoliiton ministerienuvoston puheenjohtajaa, tekemään virallisen vierailumatkan Yhdysvaltoihin syyskuussa. Mr. Hrushtshev on hyväksynyt kutsun mielihyvin.

"Presidentti on mielihyvin suostunut Hrushtshevin kutsuun saapua viralliselle vierailulle Neuvostoliittoon myöhemmin syksyllä."

Lausunnossa sanotaan edelleen että Neuvostoliiton pääministeri tulee oleskelemaan Washingtonissa kolme päivää ja neuvottelemaan presidentin kanssa. Senjälkeen mr. Hrushtshev vierailee 10 päivää eri puolilla Yhdysvaltoja tutustumassa maahan ja sen asukkaisiin.

"Molemmat hallitukset toivovat, että tulevat vierailut auttavat pääsemään parempaan yhteisymmärrykseen Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välillä ja edistävät siten rauhan asiaa."

Huolimatta siitä, että presidentti Eisenhower viime viikolla sanoi, ettei hän tule neuvottelemaan mr. Hrushtshevin kanssa ilman länsivaltain edustajain läsnäoloa, on hän kuitenkin nyt suostunut siihen. Presidentti tiedoitti ilmoittaneensa länsivalloille, että hän tulee neuvottelemaan Hrushtshevin kanssa epävirallisesti, ja että neuvottelut tulevat olemaan tunnustelevaa laatua.

Huolimatta presidentin huomautuksesta, ettei ole kysymys kahden suuren maan korkeimman portaan neuvotteluista, niin jo se, että neuvotel'aan yhteisien ongelmien ratkaisemisesta, merkitsee askelta kohti neljän suurvallan korkeimman portaan neuvottelua.

Timminsin juhla onnistui myös hyvin

Timmins. — Täällä viikon vaihteessa pidettyä suomalaisten urheilu- ja musiikkijuhlaa suosi kaunis kesäinen sää ja niinpä oli juhlavieraita ja ohjelman esittäjiä sekä urheilijoita kokoontunut runsaasti eri puolilta Ontarioa sekä muualtakin Canadasta ja aina Yhdysvalloista asti.

Ohjelmistossa oli rata ja kenttäurheilukilpailuja ja voimisteluesityksiä sekä musiikki ja tanssinumeroita.

— Afrikan osuus kapitalististen maiden jalokivituotannossa on 98 prosenttia, koboltin 80, kullan 56, magnesiitin 40, kuparin 27 ja uraanimalmin 80 prosenttia.

CSJn Toronton osaston Tarmolan kesäleirillä oli paljon urheilijoita ja myös tarkkaavaisia "penkkiurheilijoita"

Vanhemmat toimitsijat kertovat yhä lisääntyvästä kiinnostuksesta suomalais-canadalaisen urheiluliiton mestaruuskilpailuihin osallistumisesta

Toronto. — Lauantaina kello 9 aamulla alkoivat SCAULn ja CSJn kolmannet yhteiset liitto-, laulu- ja soittojuhlat luonnonihanalla Canadan Cuomalaisen Järjestön Toronton osaston omistamalla Tarmolan kesäleirillä.

Sää oli mitä parhain, ei liian kuuma eikät myöskään ollut sitä juhlien järjestäjien eniten pelkäämän sateenkaan kiusaa. Itse urheiluun osanottajatkin kertoivat, että hyvä oli juosta ja ottaa muihinkin otetluihin osaa kun ei ollut niin kylmä, että lihakset olisivat kangistuneet eikä myöskään niin kuuma, että olisi liialliseen kuumuuteen menehtynyt.

Heti juhlien urheiluohjelman alkaessa oli ilmeistäkin, että tällä kertaa oli mukana tavallista suurempi joukko nuorempaa väkeä osanottajina. Vanhemmat urheilutoimitsijat tiesivät kertoa, ettei moneen vuoteen ole urheiluun osaaottavien luku ollut niin suuri kuin tällä kertaa. Heitä oli lähes sata, jonka kokoista osanottajajoukkoa ei ole nähty Canadan suomalaisten järjestämissä urheilukisoissa moneen vuoteen, mikä sellaisenaan osoittaa näiden toimitsijain mielestä lisääntyvää mielenkiintoa urheiluun. Mainittujen urheilijoiden lisäksi luvattiin meille, että seuraavana päivänä esiintyy huomattava joukko voimistelijoita yhteisvoimistelussa. Emme pettyneet siinäkään, saimme sen nähdä sunnuntaina.

Juhlan avasi urheiluliiton puheenjohtaja Jack Karvonen lausuen kaikki juhlavieraat, niin yleisön, urheiluväen, laulajat kuin soittajatkin tervetulleiksi näihin kolmansiin yhteisiin juhliin. Karvonen sanoikin tervehdyspuheessaan näiden juhlien ominaisuudesta: "...ja kun edellisten juhliemme saavutukset olivat kaikin puolin mitä onnistuneimmat, päätettiinkin yhä edelleen tässä ymmärryksessä juhliamme jatkaa.

"Niin urheilu kuin laulu ja soittokin ovat aina olleet suomalaisille erittäin mieluisia toiminnan muotoja eikä innostus näihin ole vähääkään laskenut vuosien aikana, vaan aina, ja yhä uudelleen on jokaisella ollut harras halu saada viettää näiden juhlien aikana unohtumattomia yhdessäolon hetkiä ... Kuten jo sanottu, kuuluu juhliemme ohjelmaan suomalais-canadalaisen urheiluliittomme mestaruuskilpailut ja niinpä aloitamme nämä juhlamme näissä merkeissä. Toivoessani, että kilpailuissa edelleenkin vallitsisi entiseen tapaan rehti ja toverillinen urheiluhenki lausun kaikki, niin kaukaiset kuin lähempäänkin juhliin saapuneet tervetulleiksi ja samalla julistan nämä suurjuhlamme ja mestaruuskilpalumme avatuiksi."

Lauantaisessa urheiluohjelmassa olivat kohokohtina 1.500 metrin juoksu yleisessä ja alle 21-vuotiaiden sarjoissa sekä suurta yleisönkiinnostusta herättänyt ruotsalaisviesti, joka juostiin seuraavasti: 800—400—200—100 m, pisin matka ensin.

1.500 metrin yleisessä sarjassa lähti matkalle kuusi miestä. Yrityksen George Kautto otti alussa johdon jokseenkin rajulla vauhdilla, jota hän ei kuitenkaan kyennyt ylläpitämään. Toiselle 300 metrin kierrokselle lähdettäessä hän joutui luovuttamaan tilansa seuratoverilleen, Risto Laidalle. Kolmannella kierroksella saimme nähdä Yrityksen Jalosen seuraamassa hyvin lähellä Laidan kantapäillä ja kolmantena teki Alertsin K. Palomäki parastaan päästäkseen näiden rinnalle ja ohi. Neljännelle kierrokselle lähdettäessä Yrityksen Jalonen otti johdon, mutta ei kuitenkaan kyennyt pitämään sitä — viimeisen kierroksen alussa Alertsin mies Ivan Wheale aloitti loppukirinsä mahtavasti ja veti tuntuvasti kaulaa aikaisemmin jokseenkin lähekkäin ryhmittyneen kilpatoverijoukkonsa ja itsensä välille. Maaliin päästessään hän oli huomattavasti muita edellä. Ajat: Wheale, Alerts, 4.52; Erkki Jalonen, Yritys, 5.03.4 ja kolmas K. Palomäki.

Alle 21-vuotiaiden 1,500:lla saimme nähdä sen, että vielä "laillista" ikää saavuttamattomat juoksivat nopeammin kuin 21 vuotta täyttäneet "partasuut".

Heti alussa Jehun E. Salkeld otti johdon ja säilytti sen aivan loppuun asti. Hänen lähin kilpailijansa oli Toronton Yrityksen D. Saine, joka pysyi koko matkan aivan Salkeldin kannoilla. Kolmantena seurasi Jehun E. Kinnunen. Järjestys säilyi aivan maaliin asti. Viimeisen kierroksen alussa oli ilmeistä, että Salkeld yritti tehdä vielä hiukan enemmän kaulaa itsensä ja Saineen välille, mutta Yrityksen poika oli myös sinnikäs eikäs suostunut jäämään kovinkaan kauaksi jälkeen. Kolmantena maaliin tullut Jehun Kinnunen, vaikka hän jäikin huomattavasti tässä kovassa kilvassa, yritti myös kaikin voimin ja sai yleisöltä paljon rohkaisua sekä suosionosoituksia urhean yrityksensä ja rehdin urheiluhenkensä vuoksi.

Ajat: E. Salkeld, 4.48.2; D. Saine, Yritys, 4.50.

Ruotsalaisviesti 800—400—200——100 m Arne Ritarin lahjoittamasta pokaalista oli Yrityksen poikien "heiniä". Voimiaan tässä erittäin jännittävässä ottelussa mittelivät kaksi Yrityksen joukkuetta, yksi Alertsin ja yksi Jehun. Ottelu aloitettiin 800 metrin matkalla, jonka jälkeen olivat vuorossa 400 miehet, 200 m:n sprintterit ja 100 metrin loppukirin miehet.

Alussa otti Yrityksen Niiranen johdon, Wheale Alertsista asettui toiseksi, Jalonen Yrityksen toisesta joukkueesta kolmanneksi ja Jehun Salkeld neljänneksi, jokseenkin samassa ryhmässä aivan eränsä loppuun asti. Neljälläsadalla Jehun T. Saari otti johdon ja 200 m lopulla D. Saine Yrityksen puolesta,

(Jatkuu 4:llä sivulla)

Kaunis ja mukaansavetänyt juhlaohjelma lauantai-iltapäivällä

Kuorojen yhteisesityksissä oli pitkästi toistasataa laulajaa; tuhatlukuinen juhlayleisö

Toronto.—Välittömästi ja aina jännittävän ruotsalaisviestin jälkeen, joka karkoitti aamuisen viileyden tunteen sekä ohjelman esittäjistä että noin tuhatlukuisesta juhlayleisöstä, alkoi lauantai-iltapäivällä Tarmolan lavalta musiikkiohjelma, mikä sai hyvin lämmintä vastakaikua suuren juhlayleisön keskuudessa.

Lauantai-aamu valkeni koleahkona ja tuulisena, haitaten se jossakin määrin urheilukilpailuja, vaikka aurinko katsoikin hyvin suosiollisesti näitä suurjuhlia. Puolisen aikaan ilma kuitenkin lämpeni erittäin miellyttäväksi juhlapäiväksi, joskin tuuli vaikutti hiukkasen erinäisiin ohjelman esityksiinkin.

Kun ohjelman esittäjänä toiminut Lauri Latva oli lausunut juhlavieraat tervetulleeksi tähän kolmanteen yhteiseen liitto- ja musiikkijuhlaan, niin pitkästi toistasataa laulajaa käsittävä yhteiskuoro lauloi Ty Lembergin johdolla O'Canadan ja sitten CSJ:n marssin, joita esityksiä yleisö kunnioitti seisomaan nousten.

Tämän jälkeen G. Gustafsonin johtama Toronton soittokunta — mitä oli vahvistettu sudbury- ja port arthurilaisilla soittajilla — esitti neljä hienoa numeroa: "Elomme päivät", "Hyvästi isänmaani", "Siirtolaismarssi" ja "Villi Ruusu valssi", jonka Gustafson toi viime talvena Suomesta.

Ohjelmassa seurasi nyt eri paikkakuntien sekakuorojen hyvin hiotut esitykset. Ensimmäisenä saatiin kuulla noin 40 lau'ajaa käsittävän isäntäkuoron, Toronton Finlandia kuoron vaikuttavat esitykset Ty Lembergin johdolla.

Finlandia kuoro esitti seuraavat laulut: "Suomen laulu", "Berceuse" ja "Piirilaulu".

Toisena kuorona esiintyi Port Arthurin Kaiku kuoro V. Kentolan johdolla, laulaen noin 35 äänen voimalla kolme hyvin harjoiteltua laulua: "Kosijat", "Kosioretki" ja "Kesäilta".

Kolmantena esiintyi Sudburyn yli 40 henkeä käsittävä sekakuoro Sävel Rauha Mäen johdolla, esittäen kolme hienoa laulua: "Kulttuurimarssi", "Cradle Song" ja "Venehessä".

Ensimmäisen juhlapäivän musiikkiohjelman kohokohtana oli yhteiskuoron — kaikkien kuorojemme — voimakkaat ja mukaansatempaavat yhteisesitykset. Tästä vaikeasta tehtävästä tämä pitkästi toistasataa laulajaa käsittävä yhteiskuoro selviytyi entistä paremmin nimenomaan siksi kun kaikki kuorot olivat harjoitelleet hyvin nämä laulut ja kun näitä harjoituksiakin oli yhdenmukaistettu kuorojen johtajien yhteistyön sekä erikoisesti Ty Lembergin vierailujen avulla. Ensimmäiseksi kuultiin yhteiseltä kuorolta Rauha Mäen johtama "Miilun polttaja". Sitten seurasi Ty Lembergin johdolla "Syksyn Lehdet", jonka soolon lauloivat Rauha Mäki ja Laila Tammi Sudburysta. Kolmantena kuultiin juhlissamme "ensikertalaisen", mutta miellyttävän persoonan, V. Kentolan johdolla reipas "Markkinalaulu".

Lopuksi lauloi yhteinen kuoro vielä "CSJ:n marssin" ja niin päättyikin tämän hyvin onnistuneen liitto- ja laulujuhlan ensimmäisen päivän musiikkiohjelma. Mainittakoon kuitenkin, että suuri juhlayleisö tuntui olevan hyvin kiitollinen kuulemastaan ja näkemästään.

Nuorisorikollisuus miltei tuntematon Neuvostoliitossa

Montreal. — Viime viikolla täällä pidetyssä kansainvälisessä lastentautikongressissa Neuvostoliiton edustajat sanoivat, että Neuvostoliitossa ei ole juuri ensinkään havaittavissa nuorisorikollisuutta.

"Nuorisorikollisuutta tavataan vain hyvin harvoin ja henkisesti vajavaisia on hyvin vähän", sanoi eräs neuvostoedustaja lasten kasvatusta käsittelevän valiokunnan istunnossa täällä.

Venäläiset sanoivat, että Neuvostoliiton lapset saavat vain sellaisia "kirjoja, jotka sisältävät yleviä ja innostavia kirjoituksia". Rikoskuvakirjat ja gangsterifilmit ovat kiellettyjä.

Leningradista kotoisin oleva tri M. S. Maslov, neuvostovaltuuskunnan johtaja, sanoi, että lastenseimet ja leikkikoulut näyttelevät suurta osaa neuvostolasten kasvatuksessa.

SEURAAVAT SUURJUHLAT EHKÄ KULTA-ALUEELLA

Toronto. — Musiikkiväen — soittajain ja laulajain yhteisessä kokouksessa, mihin osallistui yli 60 henkilöä, päätettiin vakavan harkinnan perusteella ehdottaa Pohjois-Ontarion kulta-alueen, tarkemmin sanoen South Porcupinen ja Timminsin suomalaisille, neljännen yhteisen liitto- ja laulujuhlan järjestämistä ensi kesänä.

Tätä kirjoittaessa ei ole vielä tiedossa missä urheiluväki haluaa seuraavat suurjuhlat pidettäväksi, ja yksistään tämän vuoksi ei asiaa ole vielä lyöty lopullisesti lukkoon. Mutta musiikkiväen yksimielinen toivomus kuitenkin oli, että seuraavat juhlat voitaisiin pitää kulta-alueello. Vastauksena eräitten Pohjois-Ontarion asukkaiden selostuksiin;

(Jatkuu 4:llä sivulla)

Ottawa on mielissään Nikita-Ike vierailusta

Tuleeko kaukainen vieras myös Canadaan, siitä ei ole vielä mitään varmaa tietoa

Ottawa. — Canadan ulkoministeri Green ilmaisi maanantaina, että hän kannattaa Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshevin vierailua Yhdysvalloissa.

Neuvostoliiton Canadan lähettiläs Amasasp A. Aroutunian oli hymyilevän tyytyväinen tämän edessäolevan vierailun suhteen.

Kummatkin yllämainitut henkilöt, Canadan ulkoministeri Green ja Neuvostoliiton lähettiläs Aroutunian — ilmaisivat tyytyväisyytensä Neuvostoliiton varapresidentti Nixonin vierailusta Neuvostoliittoon.

Mutta kumpikaan heistä ei voinut sanoa mitään siitä, tuleeko pääministeri Hrushtshev vierailemaan myös Canadassa.

"Minun mielestäni ovat kaikki hyvin mielissään siitä, että mr. Hrushtshev on kutsuttu vierailemaan Yhdysvaltoihin ja myös mr. Nixonin Neuvostoliitto-vierailusta", sanoi ulkoministeri Green.

Kysyttäessä, että kutsutaanko mr. Hrushtshev vierailulle myös Canadaan, ulkoministeri Green lausui: "Minä en voi sanoa tällä kertaa tästä asiasta mitään. Hänen tulevan Yhdysvaltoihin vierailunsa kaikki puolet ovat harkinnan alaisena."

Hän selitti, että Yhdysvalloissa vierailevat neuvostoliittolaiset viranomaiset tulevat toisinaan myös Canadaan, mutta toisinaan he eivät tule.

Ulkoministeri Green ilmaisi myös kannattavansa sitä, että Yhdysvaltain presidentti menee vierailulle Neuvostoliittoon. "Yleisesti puhuen kaikki tutustumismatkat auttavat asiaa", selitti mr. Green.

Neuvostoliiton Ottawan lähettiläs Aroutunian sanoi: "Minun mielestäni on oikein hyvä, että pääministeri Hrushtshev on kutsuttu vierailulle Yhdysvaltoihin. Yleisesti puhuen me kannatamme tällaisia vierailuja ja vastavierailuja."

VIIME TIEDOT

Varsova, Puola. — Yhdysvaltain varapresidentti Nixon tapasi Puolan kommunistisen puolueen johtaja Wladyslaw Gomulkan eilen ja neuvotteli hänen kanssaan viisi ja puoli tuntia. Gomulka esitti neuvoteltavaksi ongelmat, joista pidetään puolalaisella taholla Yhdysvaltoja vastuussa — lännen kieltäytyminen tunnustamasta Puolan suvereenisuutta aikaisemmin Saksan hallussa olleilla alueilla, Länsi-Saksan suuresti lisääntyneet asevoimat ja länsimaiden kieltäytyminen hyväksymästä Puolan suunnitelmaa atomiasevapaasta vyöhykkeestä keski-Euroopassa.

Halifax. — Kuningatar Elizabeth nimitti täällä elokuun 1 päivänä ennen kotiin lähtöään 71 vuoden ikäisen sotilaan ja diplomaatin, George Vanierin, Canadan ensimmäiseksi Canadan-ranskalaiseksi kenraalikuvernöörikси virasta pois jäävän Vincent Masseyn tilalle.

Hong Kong. — Täällä tiedoitettiin eilen, että eräät vaikutusvaltaiset intialaiset, joiden joukossa Katrin ruhtinas, ovat vaatineet Laosissa aikaisemmin toimineen kansainvälisen kontrollikomission uudelleen toimintaan saattamista maassa käynnissä olevien kapinallisten ja hallituksen joukkojen yhteenottojen takia.

Lontoo. — Britannian valtiomiehet ovat tervehtineet varauksella ilmoitusta, että Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev tulee neuvottelemaan Yhdysvaltain presidentti Eisenhowerin kanssa.

Sunnuntain iltakonsertti pidettiin isossa Odeon-Carlton teatterissa

Hyviä ohjelmanumeroita esitettiin sekä kuorojen, että voimistelijain ja tanssijain toimesta

Toronto. — (Omalta kirjeenvaihtajalta). — Sunnuntai-iltana juhlayleisö suuntasi askeleensa Odeon-Carlton teatterille, joka sijaitsee Torontossa keskikaupungilla. Teatterissa pidettiin suurjuhlien viimeinen suurempi tilaisuus, vaikka vielä senkin jälkeen innokkaat juhlien osanottajat suuntasivat askeleensa Tarmo'aan, missä pidettiin keskiyön tanssit, jotka taisivat kestää päivänvaloon saakka.

Konserttitilaisuuden ohjelman esittäjänä toimi Lauri Latva. Ensimmäisenä numerona yhdistettyjen kuorojen toimesta esitettiin "God Save the Queen". Sitä seurasi "Canadan Suomalaisen Järjestön marssi", jota yleisö tervehti myös seisoen. Yhdistettyjen kuorojen ohjaana toimi Taisto Lemberg. Tämä olikin ensimmäinen kerta tämän kirjeenvaihtajan muistissa, että yhdistetty sekakuoro on esiintynyt iltakonsertissa, sillä usein monet laulajista työvaikeuksien johdosta joutuvat lähtemään paluumatkalle sunnuntai-iltana.

Odeon-Carlton teatteri onkin mahtava laitos, ainakin tällaisen pienemmän kaupungin henkilön mielestä. Torontolaiset selostivat meidäkn uteliaiden tiedustelujen johdosta, että teatteriin mahtuu huomattavasti yli kaksituhatta ihmistä. Eihän se ollut aivan tupaten täynnä yleisöstä, mutta oli siel'ä kuitenkin mahtava sakki seuraamassa arvokkaita esityksiä.

Yhteisen kuoron esityksien jälkeen Lauri Latva lausui tervehdyssanat ja pian sen jälkeen Port Arthurin Kaiku-kuoro esiintyi V. Kentolan johdolla. Kuoron toimesta esitettiin kolme laulua: "Syyslaulu", "Luonto ja sydän" ja "Hääpolska".

Sitten saimme nauttia pienen akrobaattivoimistelijan Mary Ann Savolaisen esityksistä. Hän on kuulema Soosta kotoisin ja hyvin esitys kävikin, vaikka hän on vasta niin nuori. Sooloesityksenä saimme myös nauttia siitä kun Allan Kitunen Sarniasta soitti pari komeata sävellystä hanurillaan. Hän oli vähän isompi Mary Annea ja hyvin esitys kävi.

Rauha Mäki ja Laila Tammi Sudburysta esiintyivät näyttämöllä ja esittivät kaksi kaunista ja onnistunutta duettolaulua. He toimivatkin Sävelkuoron johtajana ja apulaisjohtajana, joten heillä on tuntemusta tällä alalla. Säestyksestä huolehti Esther Cronenburg. Laulut olivat "Kyyneleet" ja "Kisa kisa valssi".

Sitten saimme nauttia Yrityksen tyttöjen tanssiesityksestä, jonka oli johtanut Yrityksen naisjoukkueen johtaja Elsie Jokinen. Hyvin se kävikin ja perustui merimiesaiheeseen. Ryhmän säestäjänä toimi Esther Cronenburg, joka yleensä huolehti säestyksestä.

Omalaatuista taidetta esitti Armas Kivinen Port Arthurista, joka ilmestyi näyttämölle karpinterin saha kainalossaan. Mutta kauan ei tarvinnut ihmetellä, sillä pian jousen avulla saimme nauttia ihanasta musiikista. Hän soitti "Serenaadi Tosilli" ja "O Sole Mio". Jälkeenpäin saimme kuulla, että saha oli Pukkalan Samin halkaisusaha ja tuskin Sami sitä enään käyttää alkuperäiseen tarkoitukseen, kun siinä on niin hyvä ääni.

Port-arthurilaiset voimistelijat Anja Havu ja Aili Kaarela esittivät voimistelua. Anja esitti vapaa voimistelua permannolta ja mahtavasti se kävikin eikä ihme sillä ennen Canadaan tuloa hän oli esiintynyt Itävallassa Suomi ja Itävalta maaottelussa. Onkin pitkä aika kun olemme saaneet nauttia sellaisista voimisteluesityksistä. Aili Kaarela yhdessä veteraanivoimistelijan Paavo Voutilaisen kanssa esitti akrobattiliikkeitä. Hyvin se kävikin tältä parilta.

Sen jälkeen saimme nauttia torontolaisen Elma Semeliuksen kauniista soololauluista. Hän esitti "Tule armaani" ja "Minä laulan sun tähteen". Kaunis oli esitys ja säestäjänä toimi Esther Cronenburg.

Ida Koski, Sarniasta, esitti kauniin runon "Minä aikana ihminen kauniin on". Yleisö nauttikin esityksestä ja hän sai runsaat aploodit esityksensä johdosta.

Dolores Niskanen, Torontosta ilahdutti yleisöä kauniilla itäintialaisella tanssilla. Se onkin meistä poikkeava kulttuurimuoto, mutta hyvin yleisö tervehti Doloresin esitystä.

Doloresin tanssin jälkeen Kalervo Ketola Sudburysta siirtyi näyttämölle ja hyvin lyhkäisessä puheessaan englannin kielellä hän mainitsi juhlien kohokohdista. Hän selos-

(Jatkuu 4:llä sivulla)

PALJON KAUKAISIA VIERAITA JUHLILLA

Toronto. — Täällä CSJn Toronton osaston kesäleirillä pidetyillä suurjuhlilla tapasi Vapauden edustaja vieraita niinkin kaukaa kuin Californiasta, Floridasta, New Yorkista ja Vancouverista.

Heidän joukossaan olivat Matti ja Edward Klipp, Niilo Kruth ja Arne Järvi Spenceristä, New Yorkista; mr. ja mrs. John Niemi ja mr. ja mrs. Komula myös New Yorkin valtiosta; Vili Lampainen, mr. ja mrs. Toivo Suni, mr. ja mrs. Frederickson Detroitista, Kerttu ja Kalle Lehtinen ja Taimi Laakso Los Angelesista, Californiasta; R. Räyhä, mr. ja mrs. Frank Laine ja Eric Enström Eriesta, Pennsylvaniasta, John Johnson Lakeportista Floridasta; Clevelandista Ohiosta Thomas Kail ja Vancouverista British Columbiasta Paavo Majalahti.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi, Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Länsi painostaa

Suomessa on herättänyt mielenkiintoa se kun Suomea painostetaan yhtymään ns. "seitsikko"-hankkeeseen. Tämän johdosta Helsingissä ilmestyvässä Kansan Uutisissa käsiteltiin tätä asiaa toimituspalstalla heinäkuun 26 pnä seuraavasti:

"Kuluneen viikon alussa Saltsjöbadenissa pidetyn kokouksen yhteydessä voitiin todeta se suoranainen vainohulluuteen viittaava uhkailu ja painostus, jota varsinkin Ruotsin ja Englannin eräät taantumukselliset piirit ja sanomalehdet kohdistivat Suomea kohtaan. Puhumattakaan taloudellisesta uhkailusta, jonka mukaan Suomen talous ja sen vienti tulevat saamaan ankaria iskuja, ellei Suomi lähde mukaan "seitsikko"-hankkeeseen, vilisi myös suomalaisessa taantumuslehdistössä törkeätä ulkomailta pumpattua propagandaa, jossa Neuvostoliittoa tölväisten puhuttiin Suomen "kahlehditusta vapaudesta" ja jopa "puoliorjuudesta", kuten englantilainen Daily Telegraph-lehti suvaitsi tilannetta luonnehtia.

Mainitun propagandan pitäisi jo sellaisenaan osoittaa, ettei kysymys voi olla mistään Suomen etujen mukaisesta puuhailusta. Sekä Euroopan talousyhteisö että myös Englannin nyt ajamat yhteismarkkinahankkeet ovat lähtöisin eräiden suurmonopolien pyrkimyksestä laajentaa markkinoitaan omia kotimarkkinoita pidemmälle. Kapitalistisen järjestelmän pulasta, tuotannon pysähdystilasta ja työttömyydestä uskotellaan nyt päästävän mainittujen yhteismarkkinain avulla. Samalla eräät länsivaltain johtajat pyrkivät muodostamaan yhteismarkkinoista taloudellisen ja poliittisen pohjan sosialistisia maita vastaan kohdistetuille sotilaallisille hankkeilleen. Ei päästä mihinkään siitä, että kysymys on mitä suurimmassa määrin politiikasta, joka tähtäytyy sekä sosialistista maailmaa että toisia monopoliryhmiä, toisia maita ja pienempiä yrityksiä vastaan, uusien markkinoiden valloittamiseksi suurille monopoliyhtymille, joille entiset markkinat ovat liian ahtaat.

Osallistuminen moisiin alueellisiin tullimuurien rajoittamiin ryhmittymiin merkitsisi taloudellisen ja poliittisen riippumattomuuden menettämistä, ja poikkeamista siltä rauhan ja kansainvälisen yhteistyön edistämisen linjalta, jota maamme on sodan jälkeen pitänyt ohjenuoranaan.

On väitetty, ettemme voisi jättäytyä ns. "seitsikon" ulkopuolelle, koska vientimme tälle alueelle — Englanti, Ruotsi, Norja, Tanska, Itävalta Sveitsi ja Portugali — uhkaisi jyrkästi supistua. Selvää tietysti on että maatamme voitaisiin yrittää taloudellisesti ja poliittisesti painostaa, mutta epäilemme myös, ettei esimerkiksi Englannilla ole siihen poliittisesti paljon varaa. Toiseksi on muistettava, että vientimme tälle alueelle käsittää pääasiassa puunjalosteita, päävientimaana Englanti. Portugalin ja Itävallan kanssa on kauppamme ollut verraten vähäistä. Vientimme Norjaan ja varsinkin Sveitsiin ja Ruotsiin on ollut tuntuvasti pienempi kuin tuontimme näistä maista. Suomen osuus Englannin tuonnissa on ollut erityisesti sahatavaran, vanerin, kaivospuun, sanomalehtipaperin ja selluloosan osalta siksi huomattava, ettei Englannilla olisi mahdollisuutta saada tarvettaan vastaavasti puunjalosteita "seitsikon" sisäpuolelta, — Ruotsista ja Norjasta — kun ulkopuolelle jäisivät sellaiset suuret puunjalosteiden Englantiin viejät kuin Suomi, Neuvostoliitto, Canada ja USA. Näyttääkin siltä, että häly Suomen viennin jyrkästä supistumisesta on suuresti liioiteltua ja keinotekoista. Sikäli kuin Englanti haluaisi painostaa Suomea ja ostaisi mieluummin jostakin muusta "seitsikon" ulkopuolisesta maasta kuin Suomesta, on meillä varmasti mahdollisuus lisätä puunjalosteiden vientiä muualle, esimerkiksi sosialistisiin maihin, jotka ovat tiettävästi halukkaat lisäämään ostojaan Suomesta, kunhan myös Suomi lisää vastaavasti tuontiaan näistä maista.

Jos Suomi menisi mukaan "seitsikkoon", olisivat seuraukset todella Suomelle tuhoisat monilla aloilla. Maamme kotimarkkinateollisuus toimii tällä hetkellä monilla aloilla vahvan tullisuojan varassa. Jo pohjoismaiden yhteismarkkinamahdollisuuksia tutkittaessa todettiin, että eräät Suomen teollisuusalat, kuten metalli- ja kulkutusvälineteollisuus, tekstiili- ja valmisvaateteollisuus, nahka- ja kenkäteollisuus sekä eräät elintarviketeollisuuden haarat joutuisivat ankaran kilpailun kohteeksi ja Suomi pyysi näillä aloilla tullien poistamisessa useiden vuosien siirtymäaikaa. Kun markkina-alue nyt laajenisi, Suomen markkinoista kilpailisivat sellaiset suurteollisuusmaat kuin Englanti, Sveitsi ja Itävalta ja kun tullit näiden maiden kesken tosiasiallisesti, merkitsisi se Suomen tullien voimakasta alenemista ja edelläainittujen alojen joutumista vieläkin ankarampaan kilpailun kohteeksi. Seurauksena olisi suurtyöttömyys ja jatkuvat yritykset polkea palkkoja ja elintasoa. Maatalouden osalta ei seurauksia edes tarvitne todistella. Suomen pienviljelijät saisivat joukottain lähteä kotikonnuiltaan etsimään työtä tehtaista ja rakennuksilta. Maamme pienyrittäjäisyys tukehtuisi suurimmalta osaltaan ja tuhannet pienyrittäjät joutuisivat hakeutumaan tavallisiin ansiotöihin.

Kun lisäksi muistetaan, että "seitsikkoon" liittymisen seurauksena olisi tuonnin ja sitä tietä viennin supistuminen Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden kanssa kaikkine siitä aiheutuvine ankarine seurauksineen, näemme jo, että "seitsikon" puuhaajat eivät ole Suomen kansan asialla, vaan ajavat takaa sellaista "vapautta", monopoliyhtymien kilpailun vapautta, jota Suomen kansa ei tarvitse eikä halua.

Australian asukasluku nousee 20,000,000 1990 mennessä

Melbourne. — Australian asukasluku tulee kaksinkertaistumaan v. 1990 mennessä. Asukasluku tulee silloin olemaan 20,000,000, sanoi ekonomisti Sir Douglas Copland viime viikon lopulla.

"Ottamalla tämän huomioon Australian täytyy kehoittaa yhä entistä tehokkaammalla taloudenhoidolla", sanoi Copland Australian tullivaltuuskunnan kokouksessa viime viikon lopulla.

Intia saa N-liitolta $378,000,000 lainan

New Delhi. — Intian rahaministeri sanoi tiistaina, viime viikon lopulla, että Intia saa Neuvostoliitolta $378,000,000 lainan kolmannen viisivuotissuunnitelman, joka alkaa 1961, toteuttamiseksi.

Ministeri sanoi, että Neuvostoliitto tarjosi tämän lainan intialaiselle valtuuskunnalle neuvotteluissa Moskovassa.

"Kansankapitalismin" arvostelu aiheutti työmaan menettämisen

Kuluvan vuoden maaliskuun 30 pnä CBC:n "Post-News Ta'k"-ohjelmassa piti Peter Whitehouse, joka oli silloin CBC:n Montrealin henkilökunnan jäsen, mielenkiintoisen puheen "kansankapitalismista".

Miksi yleisö ei kuule enempää Whitehousesta saatiin vasta äskettäin tietää Yhdysvalloissa ilmestyvästä viikkolehdestä National Guardianista, joka julkaisi puheen sisällön ja sen lisäksi Whitehousen lehden toimitukselle lähettämän kirjeen sisällön. National Guardialle kirjoittaman kirjeen sisältö on seuraava:

"On mahdollisesti kiintoisaa huomauttaa, että minut eroitettiin toimestani sen puheen johdosta, jonka esitin CBC:n ohjelmassa. Eräs johtokunnan jäsen kuuli puheeni ja neuvoi minulle, että en saa olla suuressa kapitalistisessa laitoksessa jos arvostelen kapitalismia. Tiedustelin häneltä, ottaen huomioon sen tosiasian, että jokaisen täytyy tehdä työtä kapitalistisessa yhteiskunnassa, eikö hänen mielestään minun eroittamiseni ole pakkokeino tarkoituksella tukahduttaa puhe- pa ajatusvapaus. Hän neuvoi senjälkeen minua matkustamaan Venäjälle. Vastatessani tähän röyhkeään esitykseen tiedustelin käsittääkö hän, että demokratian perusperiaate on, että vähemmistö voisi vapaasti esittää mielipiteensä ja ehdottaissaan minut menemään Venäjälle merkitsee se sitä, että jokaisen, joka omaa vähemmistön mielialan täytyy tukkia suunsa ja lähteä, joka on selvästi fasistinen käsityskanta."

Seuraavassa on sen puheen teksti, jonka hän esitti CBC:n ohjelmassa:

"Madison Avenuen erikoistuntija, jonka tehtävänä on osoittaa amerikkalaistyylisen kapitalismin hyvät puolet, on tullut siihen hämmästyttävään tulokseen, että marksilaisuutta on Amerikassa.

Karl Marx, he sanovat, heittäisi kuperkeikkaa haudassaan jos hän tietäisi, että miljoonia ja jälleen miljoonia Amerikan "pikkuihmisiä" on nykyään tullut kapitalistiksi ja omaavat maansa tuotantovälineet. Tämänlaista kansankapitalismia voi löytää äskeisin levitetyissä aikakauslehtien ilmoituksissa, joita on antanut sellaiset suuret korporatiot kuin General Electric ja Standard Oil of New Jerseyn, duPont Corporation ja muiden jättiläisteollisuuslaitosten toimittamissa liukaskielisissä ja hienoissa julkaisuissa.

Lyhyesti sanoen teoria on tällainen. Koska tänään yhdeksän miljoonaa Yhdysvaltain kansalaista omistaa jonkinlaisia osakkeita, niin tämän laajan joukon kautta nämä yhdeksän miljoonaa onnellista on saanut täyden kontrollin kansantalouteen ja koko kansaan nähden.

Ensiksikin, kuten näette, yhdeksän miljoonaa ihmistä merkitsee ainoastaan viittä prosenttia koko kansasta ja 95 prosentilla ei ole ensinkään osakkeita. Tämä kumoaa tämän teorian.

Tästä huolimatta, joku aika takaperin, Life-kuvalehden kirjoittaja Ernest Haveman varmaankin huomasi virheen koska hän kierästi suurensi osakkeiden omistajain määrän 106 miljoonaksi. Millä tavalla? Yksinkertaisella tempulla lisäten siihen jokaisen, jolla on muutaman dollarin vakuutus tai eläke. Mr. Havemanin mukaan jokainen, joka maksaa jonkinlaista vakuutusta on osakkeen omistaja koska vakuutusyhtiöt luonnollisesti investoivat rahansa heidän puolestaan.

Onnettomuudeksi kova realismi murskaa tämän typeryyden. Ajatelkaa tätä. Tarvitaan $25.000 sijoitettua pääomaa tuottamaan nykyisin $1,000 voittoa vuodessa. Voitte lyödä vetoa ettei Täti-Sadiella ja Setä-Bobilla ole läheskään tällaista summaa vakuutusta taikka eläkerahaa. Mahdollisesti he saavat vuosittain $7.80 kuten suurin osa muista saa. On suurta imartelua sanoa Täti Sadieta osakkeen omistajaksi ja Setä Bobia rahoittajaksi ja kaikkia niitä miljoonia mitättömän eläkkeen saajaa ja vakuutuksen omistajaa kuponginleikkaajaksi — kaunista imartelua — pelkkää pötyä.

Yrittäkäämme pysyä siinä numerossa, että yhdeksän taikka kymmenen miljoonaa omistaa korporatioiden osakkeita — viisi prosenttia kaikista asukkaista, kuten aikaisemmin mainitsimme — ja syventykäämme tähän teoriaan. Onko meillä yhdeksän tai kymmenen miljoonaa kansankapitalistia? Vilkaisu siihen miten osakkeet on jaettu antaa vastauksen tähän kysymykseen.

Ottakaamme amerikkalainen palkkatyöläinen . . . mitä hän omistaa? Virallisten tilastotietojen mukaan vain yksi sadasta palkkatyöläisestä omistaa osakkeita . . . ja kaikkien palkkatyöläisten yhteinen summa osakkeissa nousee $750,000,000, joka on melkein silminnäkymättömissä. Päinvastoin Rockefellerin ja Mellonin perheet omistavat $3,000,000,000 arvosta osakkeita, duPonts yli $4,000,000,000 arvosta. Todellisuudessa Rockefellerin perhe yhdessä ainoassa yhtiössä, Standard Oil of New Jerseyssa, omistaa osakkeita enemmän kuin kaikki Amerikan palkkatyöläiset.

Näinollen palkkatyöläiset eivät ole kansankapitalisteja. Ketkä muut paitsi Rockefellerit, duPontit, Pewit ja Whicyt ovat kapitalisteja? Niin prosenttia kansasta — keski- ja yläluokka, mukaan lukien — eli suurin osa omista kääreperin ja vain harvoilla on jotain käärön sisällä.

Kirkkaus tämä pakoittaa minua muistamaan herättävää pilapiirrosta, jonka näin Weekly Peoplessa. Pilapiirros ilmestyi silloin kun pakkolomautukset vyöryivät tarkeimman huipun viime vuonna ja siinä kuvataan synkkämielisten työläisten jonoa maksuluukulla. Jonon etumaisin työläinen juuri saa kortin, jossa suurilla kirjaimilla on merkitty "pakkolomautetta" ja työläinen sanoaa, että "Te ette voi pakkolomauttaa minut . . . olen osakkeenomistaja".

Palatkaamme 10 miljoonaan kansankapitalistiin. Vähän aikaa sitten senaatin valiokunta ilmoitti, että maan 43 miljoonasta perheestä noin puoli miljoonaa omistaa neljä viidesosaa osakkeista. Viime vuoden kesäkuussa Victor Perlo, tunnettu amerikkalainen ekonomisti, todisti tämän vallan hyvin American Economic Reviewssa. Victor Perlo sanoi, että Standard Oil of New Jerseyn 100 suurinta osakkeen omistajaa — se on .0707 prosenttia — omistaa lähes puolet osakkeista. Toiselta puolelta yli 100,000 osakkeenomistajaa, edustaen yli kolmeneljättäosaa, omistaa vähemmän kuin kahdeksan prosenttia Standardin osakkeista. Samanlainen osakkeiden jako pitää paikkansa kaikissa suurissa Amrikan korporatioissa.

Näinollen kansankapitalismi on tarua . . . todella tarua, joka minun käsitykseni mukaan todella esitetään tarkoituksella salata yhden tosiasian . . . että rikkauksien jakautuminen Yhdysvalloissa, jonka pitäisi olla kaikkein demokraattisin kansakunta maan päällä, on jyrkästi epätasainen. Yhdysvaltain taloudellinen kontrolli ei ole 10 miljoonan kansan kapitalistin käsissä. Se on hyvin harvalukuisen valitun ryhmän käsissä. G. A. Elliot, Canadian Political Science Association presidentti, arvioi tämän ryhmän muodostavan noin 2,000 miestä eli yhdestä tuhannesosasta koko kansasta.

Sama pitää paikkansa Canadassa, jossa noin 300 omistaa enemmistön osakkeista. Mikäli tulee kysymykseen muut amerikkalaiset — melkein 200,000,000, jotka eivät kuulu valittuun yläluokkaan — he voivat muodollisesti haluta säästää riittävästi päästäkseen myöskin kansankapitalisteiksi, mutta onnettomuudeksi he eivät voi.

Vieläpä sellaisessa taloudellisen elpymisen vuonna kuin 1956 vuosittainen tulo 35,000,000:lle Amerikan 45,000,000:sta perheestä — joka Amerikan talouksista — oli alle $2,500. Todellakin $2,500 tuloja yli kolmeneljännekselle Amerikan perheistä.

Samaan aikaan yksi kymmenesosa (Amerikan rikkaimmista perheistä) ansaitsi yhtä paljon kuin puolet Amerikan perheistä — alituloisista perheistä. Vielä yksi ote tilastotiedoista. Entä persoonasäästöistä. Noin 80 prosenttia pankkisäästöistä kuuluu 6 prosentille asukkaista.

Charles V. Neal, tunnettu perheneuvonantaja, kirjoitti Los Angeles Timesissa vuosi sitten ja antoi hyvän kuvauksen tilanteesta kun hän sanoi, että tavallinen perhe, joka elää $4,000 vuosituloilla joutui vähintäin $62 kuukausittain velkaan, eli $744 velkaan vuosittain. Aikakauslehti Business Week sanoo vieläkin paremmin. "Säästäminen", sanotti kirjoituksessa, "$7,500 alhaisemmista vuosituloista on mitätön."

Lisää tähän, että säästämisen mahdollisuus $10,000 vuosituloilla oleville perheille on hyvin rajoitettua, ellei suorastaan mitätöntä. Ja vain neljällä viidestäkymmenestä perheestä on yli $10,000 vuositulot, joten voimme hyvin puolella asiaa katsottaneekin, niin sellaisten amerikkalaisten määrä, jotka voivat huomattavammassa määrässä säästää, on varsin pieni.

Sellaisten amerikkalaisten määrä, jotka voivat istua osakeomistajain kokouksessa varustettuna kuponginleikkaajan saksilla on niin vähäinen kuin on keitaita Gobin erämaassa.

Annan kunnioitukseni ESSO:n korporation, duPontin ja General Electriesin mainostusmiehille, mutta todellisuudessa kansankapitalismi on Madison Avenuen haavetta."

Kellon kestävyyskoe

Moskova. — Neuvostoliittolaisen "Kama"-kellotehtaan valmistama miesten rannekello n:o 2641 on joutunut aivan sattumalta ankaraan kestävyyskokeeseen. Eräs Petshoran kivihiilikaivoksen työläinen pudotti vahingossa kellonsa, joka joutui yhdessä louhitun hiilen kanssa ensin kaivosvaunuun, sitten rautatievaunuun ja edelleen liukuhihnalle, bunkkeriin, lajittelukoneeseen ja lopuksi erään leningradilaisen höyryvoimalaitoksen hiilimyllyyn. Lopuksi kello sai vielä hiilirouheelle kuuluvan 220 asteen kuumailmakylvyn. Voimalaitoksen eräs työläinen löysi kellon hiilimyllyn säiliöstä. Lasi oli rikki ja osoittimet vioittuneet, mutta koneisto oli kunnossa, ja kun kello oli vedetty alkoi se taas käydä.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Elli Saari, Vancouver, B.C., täyttää torstaina, elokuun 6 päivänä 73 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Tiesittekö, että

— Ihmisen reaktioni sille mitä kutsutaan "kananlihaksi" on samaa kuin eläimellä silloin kun sen karvat nousevat pystyyn pelosta tai suuttumuksesta.

— TU-104:ssä on noin 120,000 osaa, jotka on valmistettu muovista, keinokumista tai organisesta lasista.

40 vuotta Versaillesin rauhasta

Kirj. Olli Laine

Jos saksalaiset kenraalit Compiégnen metsässä marraskuun 11 pnä 1918 vaiteliaina allekirjoittivat nimensä Saksan antautumissopimukseen, joka lopetti ensimmäisen maailmansodan, niin sen hilpeämpi ei ollut mieliala, kun saksalaiset valtiomiehet Versaillesin peilisalissa heinäkuun 28 päivänä 1919, yli 40 vuotta sitten allekirjoittivat antautumista seurannen rauhansopimuksen. Sopimus merkitsi Saksalle ja saksalaisille kieltämättä raskasta iskua. Se silppusi maan, asetti kohtuuttomia taakkoja ja vaatimuksia, jota paitsi siihen sisältyi vielä paljon avoimia artikloja, joiden tulevasta sisällöstä ei ollut mitään tarkkaa tietoa. Susi oli raatelemassa toista sutta.

"Puristakaa sitruunaa kunnes siemenet natisevat", vaati Ranskan silloinen pääministeri "Tiikeri" Clemenceau, eikä Versaillesin rauhansopimus siinä suhteessa jättänyt mitään toivomisen varaa. Saksa menetti liittoutuneille kaikki siirtomaansa. Elsas-Lotringenin, Saarin, Eupen-et-Maledyn, Puolan käytävän, osan Ylä-Sleesiaa ja Slesvigiä. Edelleen: armeija supistettiin poliisivoimiksi (sillä ei saanut olla mm. ilmavoimia ja sukellusveneitä). Reinin laakso demilitarisoitiin ja asetettiin miehityksen alaiseksi. Sotarikolliset keisari Wilhelm II heidän joukossaan piti asettaa oikeuden eteen ja Saksan piti korvata kaikki sodassa aiheuttamansa vahingot.

226 MILJARDIA

Viime mainittu kohta on se, joka jälkeenpäin on herättänyt eniten arvostelua. Välittömästi Saksan piti luovuttaa 20 miljardia kultamarkkaa tavaroina, kullassa, laivoina, arvopapereina jne. Mm. Saksan kauppalaivaston kaikki 1,600 tonnia suuremmat alukset piti luovuttaa liittoutuneille, pienemmistä puolet ja kalastaja-aluksista neljännes. Viiden vuoden aikana Saksan piti edelleen rakentaa liittoutuneille vuosittain 200,000 tonnia laivoja. Erityisesti määrättiin luovutettavaksi tuhansittain hevosia, sikoja, lehmiä jne. sekä valtavat määrät hiiltä 10 vuoden kuluessa. Nämä määräykset astuivat voimaan välittömästi. Vahingonkorvausten kokonaismäärä päätettiin esittää toukokuun 1. päivään 1921 mennessä ja se kohosi tähtitieteelliseen summaan, 226 miljardiin kultamarkkaan, joka olisi pitänyt suorittaa 42 vuoden kuluessa.

Versaillesin rauhansopimus heitti Saksan pitkäaikaiseen sekavuuden ja alennuksen tilaan. Vaikka sosialidemokraatit olivat poliittisesti määräävässä asemassa, niin taloudellinen valta oli yhä edelleen mahtavien trustien käsissä, joka merkitsi sitä, että korvaukset olisi pitänyt valtaosalta puristaa veroina väestön selkänahasta. Sodan köyhdyttämä kansa, jolla kaikkien vaatimusten keskellä ei ollut edes riittävästi työtä — mihin osaltaan vaikutti liittoutuneiden Saksaan noudattama tullipolitiikka — ei voinut siihen pystyä. Mellakat ja mielenosoitukset olivat tavallisia, rahan arvo laski ja syksyllä 1923 oltiin siinä, että Saksan markalla ei ollut enää kuin paperin arvo. Saksan oli pakko saada moratorioita, maksulykkäyksiä.

Kaikista moratorioista huolimatta liittoutuneiden saatavat jäivät vajaamittaisiksi. Tässä suhteessa eivät auttaneet ns. Dawes- tai Young-suunnitelmatkaan, joiden piti säännöstellä sotakorvauksia ja määrätä ne "siedettävälle tasolle". Syksyllä 1929 alkanut talouspula ajoi lopuksi yli 6 milj. saksalaista työttömyyteen. Hitlerille tasoitettiin pulavuosien kurimuksessa tie sileäksi ja valtaan päästyään hän polki jalkoihinsa koko Versaillesin rauhansopimuksen.

ERÄITÄ ARVIOITA

Arvioitaessa nyt 40 vuoden kuluttua Versaillesin rauhansopimusta voidaan aluksi todeta, että siinä oli — luonnollisestikin — myös oikeita näkökohtia. Sen lähtökohta, että Saksa oli sodan pääarkkitehti ja siten sen pitää saada rangaistuksensa, on hyväksyttävissä. Ainakin tietyt aluemenetykset on nähtävä tästä kulmasta. Ei olisi myöskään ollut väärin — kuten sopimus edellytti — asettaa sotarikollisia oikeuden eteen, mutta — tyypillistä kyllä — näin ei tapahtunut. Tähän saakka voidaan sopimuksen kuitenkin katsoa vastaavan tavallisen ihmisen oikeudentajua. Mikä menee tämän yli, ylittää myös oikeudentajun vaatimukset, mutta niinpä niitä ei sanellut — kuten koko sopimustakaan — oikeudentaju, vaan yksinkertaisesti kapitalistinen saaliinhimo.

Versaillesin rauhansopimuksen vahingonkorvausvaatimukset nousivat yli kaikkien kohtuusrajojen ja merkitsivät koko työtätekevälle väestölle ankeutta ja puutetta. Kun näiden nöyryytysten loppusummaa vielä oikeiston taholla käytettiin taitavasti hyväksi, niin tuloksena ei suinkaan ollut syyllisyyden tunne, vaan yltiöpäinen kansalliskiihko ja "muukalaisviha", joka löi leimansa jopa osaan työväestöä. Tässä oli se pohja, jolta Hitler yhdessä talouspulan kanssa suoritti vallankaappauksensa.

Kuitenkaan ei yksin natsismin valtaannousun ja Versaillesin rauhansopimuksen välille pidä vetää yhtäläisyysmerkkejä. Versaillesin rauha oli siihen merkittävä osatekijä, sen seurauksia käytettiin sisäisten mielialojen muokkaamiseen, mutta ulkonaisena tekijänä vaikutti sitäkin enemmän Neuvostoliiton vaurastuminen. Kun Adolf Hitler alkoi rikkoa Versaillesin rauhansopimusta kohta kohdan jälkeen, niin länsi ei soustunut siihen suinkaan heikkouttaan, vaan siksi, että Hitleristä toivottiin keihäänkärkeä NL:oa vastaan. Ja tämän politiikan seurauksethan yleisesti tunnetaan.

TILANNE TÄNÄÄN

Tänään, 40 vuotta Versaillesin rauhansopimuksen jälkeen ei ole vailla mielenkiintoa suorittaa pientä vertailua toista maailmansotaa seuranneisiin vastaaviin ilmiöihin. Nythän on niin, että vaikka viime sodan päättymisestä on jo kulunut 15 vuotta, niin Saksa on jatkuvasti ilman rauhansopimusta. Saksa on yhä miehitetty maa, eikä Saksa itse ole kirjoittanut alle niitä alueellisia muutoksia, joista voittajavaltojen kesken Potsdamissa sovittiin. Niinpä Länsi-Saksa ei ole hyväksynyt vieläkään Puolan uutta länsirajaa, eikä Bonnin virallisella taholla kallisteta korvaa ajatukselle, että aluemenetykset ovat rangaistus sodan aloittamisesta. Revanshiajatus elää ja tässä suhteessa tilanne on samanlainen kuin Versaillesin sopimuksen jälkeen.

Versaillesiin verraten suurin eroavaisuus koskee nyt kuitenkin sotakorvauksia. Itä-Saksa on niitä suorittanut NL:lle ja Puolalle (joskin niitä myöhemmin on paljon pyyhitty ylitse), mutta Länsi-Saksa vain minimaalisessa määrin — sodan jättimäiset tuhot huomioiden — lännelle. Päinvastoin: Länsi-Saksa autettiin tavatonta ripeyttä osoittaen jaloilleen ja se selviytyi sodan jälkiseurauksista paljon paremmin kuin esim. voittajamaat Englanti ja Ranska. Mistä tämä johtuu? Onko Versaillesin rauhan tyhmyyksistä otettu oppia? Tuskin — syynä on voimakkaan NL:n olemassaolo, jota vastaan uusi Länsi-Saksa oli nopeasti saatava sekä teollisesti että sotilaallisesti iskukykyiseksi. Suurpoliittinen shakkipeli pelasti saksalaiset tällä erää Versaillesin taakalta, mutta sen puitteissa tapahtunut natsikenraalien arvoon palauttaminen on myös reaalisena nostanut esiin vaaran, että kerran puhutaan vielä Saksan kolmannesta rauhansopimuksesta tämän vuosisadan aikana. Kaikki hyvät voimat siitä ihmiskuntaa kuitenkin varjelkoon!

Vaatii rotusyrjinnän poistamista Pohjois-Rhodesiassa

Lusaka, Pohjois-Rhodesia. — Pohjois-Rhodesian elokuvateattereiden ja ravintoloiden tulisi lailla pakottaa luopumaan värillisten sisäänpääsyn estämisestä jos ne eivät tässä suhteessa tee mitään vuoden sisällä, sanoi Sir John Moffat, Keski-Afrikan puolueen johtaja.

Moffat sanoi lainlaatijakunnan istunnossa, että hän tulee ensi vuonna esittämään säädökset, joiden nojalla värillisten estäminen yleisiin laitoksiin kiellettäisiin.

SIPERIA MUUTTUU NOPEAA VAUHTIA

Ei tarvitse olla kovinkaan vanha ihmisen, joka muistaa koillisosassa Euroopan kartaa valkoisen läiskän. Mutta kun Petshoran rautatie valmistui ja ulottui Uralin tienoilla pohjoiselle napapiirille, pääsi teollisuus tunkeutumaan taigametsiin ja tuntureille, nuo karut seudut elpyivät ja kaukaisen pohjolan väestölle alkoi uusi elämä.

Nyt on Petshorasta kehittynyt tärkeä hiilen, luonnonkaasun, naftan ja monien muiden hyötykasvannaisten tuottaja. Petshoran alue toimittaa puutavaraa maan eri puolille ja myös ulkomaille. Pohjoisen napapiirin tienoilta saapuu Vorkutan hiiltä Tsherepovetskin metallurgiselle tehtaalle, Arkangelin paperitehtaille, Gorkin autotehtaalle, Leningradin tehtaille ja sadoille muille pohjoisten alueiden tuotantolaitoksille sekä liikenteeseen.

Tuo Euroopan koillisosa on erittäin metsärikasta seutua. 7-vuotissuunnitelman aikana saa kansantalous sieltä 87 miljoonaa kuutiometriä puutavaraa. Komin tasavallan pääkaupunkiin Syktyvkariin perustetaan Neuvostoliiton suurin metsäteollisuuskeskus, Kotlasin lähettyville Arkangelin alueella rakennetaan Euroopan suurimmat selluloosatehtaat.

Pohjois-Uralilta geologit ovat tavanneet luonnonkaasua arviolaskelman mukaan noin 22 milj. kuutiometriä. Hanty-Mansiskin ja Jamalo-Nenetskin kansalliset alueet aloittavat laajan kaasuteollisuuden. Ob-joen aikaisemmin autiot seudut muuttuvat Uralin teollisuuden polttoainelähteeksi. Joen rantamilta on jo pumpattu ensimmäiset tonnit Tiumenjin naftaa. Tunnettu venäläinen tiedemies M. Lomonosov ennusti jo pari vuosisataa sitten, että "Venäjä tulee saamaan mahtavimman voimansa Siperiasta".

Taloudellisen nousun rinnalla on kehittynyt myös pohjolan kulttuuri. Ennen vallankumousta siellä asuvilla kansoilla ei ollut edes omaa kirjaimistoa tai kirjakieltä. Nykyisin ovat noiden kansojen tuhannet edustajat saaneet korkeakoulusivistyksen.

Nopeasti kasvaa uusien teollisuuskaupunkien asukasluku, joita ennen toista maailmansotaa ei ollut lainkaan kartalla. Näitä ovat Uhta, Sosnogorsk, Petshora, Inta ja Vorkuta. Monet taajamat kuten Knjazhepogost, Mikun, Voi-Vozh ym. saavat lähivuosina kaupunkioikeudet.

Noita Jäämeren lähellä olevia alueita ei tuntisi entisekseen. Siellä, missä melko äskettäin oli paljaita tuntureita ja erämetsiä syttyvät iltaisin sähkövalot. Teollisuus tunkeutuu yhä kauemmas taigametsään ja pohjoisten alueiden äärettömille lakeuksille. — (V. Novoselov — SIB)

Natsien kylvön satoa Saarilta

Saarbrucken. — Länsi-Saksan kaksi viimeistä kommunistista parlamenttiedustajaa menetti lauantain vastaisena yönä vakanssinsa Saarin maapäivien evättyä edustajapaikat Erich Walchilta ja Fritz Bäselilta.

Maapäivät noudattivat siten päätöstä, jonka Karlshuressa toimiva perustuslakioikeus teki 1956 ja jonka mukaan kommunistinen puolue leimattiin maassa "perustuslainvastaiseksi". Saarin liityttyä poliittisesti Länsi-Saksaan koskee kommunisteja tarkoittava oikeuden päätös myös Saarin aluetta.

PÄIVÄN PAKINA

Kova- vaiko pehmeäkalloisuutta?

Olemme vähän kuin kahdella mielellä. Olisiko se todella kovakalloisuutta tai ei? Miksi lännen valtiomiehet eivät mitenkään pääse yksimielisyyteen ja sovintoon koko maailman kanssa?

Näiden kysymysten askarruttamana olemme selailleet maamme valtalehtiä ja yrittäneet löytää vastausta.

Esimerkiksi viime perjantaina Torontossa ilmestyvä Globe and Mail-lehtikin ihmetteli pääkirjoituksessaan miksi Yhdysvaltain presidentti Eisenhower ei ole vielä suostunut korkeimman portaan neuvotteluihin Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin kanssa.

Lehti osoittaa, vaikka se yrittää kinkääntää asiat muuten päälaelleen, että jos sellaiset neuvottelut epäonnistuisivatkin, niin eihän siitä sellaisenaan olisi mitään vahinkoa. Ja mielestämme on olemassa hyvä mahdollisuus, että sellaisissa neuvotteluissa loppujen lopuksi ratkaistaisiin kaikki nämä kiusalliset erimielisyydet, otka eivät suinkaan ole omiaan kansan hyvinvoinnin ja mielenrauhan lisäämiseksi.

Mainitsemamme lehti palauttaa lukijainsa mieleen vielä senkin seikan, että neuvostoliittolaiselta taholta on pitkin aikaa osoitettu joustavuutta ja valmeutta neuvottelemaan. Tätä kuvaa omankin lehtemme viime tiistaisessa numerossa julkaistu uutinen, jossa sanotaan Neuvostoliiton tehneen enemmän myönnytyksiä esim. ydinasekiellosta neuvoteltaessa kuin on tehty länsimaiden taholla.

Miksi sitten nyt niin kauhea kohu kun on kysymyksessä Saksa ja Länsi-Berliini? Länsivallat puhuvat vain "oikeuksistaan" Länsi-Berliinissä ja vativat nykyisen statuksen (miehityksen) säilyttämistä.

On ensiksikin vähän ihmeteltävää, että länsimailla olisi minkäänlaisia "oikeuksia" kaupungissa, joka sijaitsee kaukana niiden rajoista ja vieläpä satakunta mailia sisäpuolella Itä-Saksan rajoja.

Tämän lisäksi saapui viime perjantaina tieto, että mikäli Länsi-Berliini on kysymyksessä, niin Hrushtshev oli sanonut, että Neuvostoliitolla ei ole mitään aikeita pakoittaa Länsi-Berliinin asukkaita elämään sosialistista elämää.

Moskovasta Toronton Daily Star-lehdelle torstaina saapuneessa tiedoituksessa kerrotaan, että Hrushtshev oli kerran jälleen kehoittanut ulkoministereitä suorittamaan työnsä loppuun ja raivaamaan tietä kohti korkeimman portaan neuvotteluja. **"Me uskomme, että on korkein aika hallituksien johtajien ryhtyä tähän suureen tehtävään. Ei sen enempää Neuvostoliitto kuin länsimaatkaan halua häiritä Länsi-Berliinin asukkaiden elintapaa. Jos Länsi-Berliinin ihmiset haluavat elää kapitalismin alaisuudessa, niin sallikaamme heidän tehdä niin."**

Mutta kaikista näistä huolimatta länsimaiden valtiomiehet kammoavat kuin ruttoa minkäänlaisia neuvotteluja, jotka mahdollisesti johtaisivat joihinkin tuloksiin. Herter haluaa nyt lopettaa ulkoministerineuvottelut keskiviikkona ja Eisenhower on sanonut, että hän ei ole valmis neuvottelemaan Hrushtshevin kanssa kuten on eräs yhdysvaltalainen senaattorikin ehdottanut.

Vika lienee siinä, että länsimaiden, erikoisestikin Yhdysvaltain pamput pelkäävät joutuvansa sellaiseen asemaan, että olisi pakko tehdä jonkinlaisia myönnytyksiä ja osoittaa joustavuutta vähän siltäkin taholta.

Republikaaninen senaattori Styles Bridges New Hampshiresta sattui ehkä naulan kantaan kun hän sanoi viime viikolla: "Hrushtshevin kanssa pidetyn korkeimman portaan neuvottelun vaara on siinä, että me mahdollisesti tuntisimme, että meidän olisi siten saavutettava jotakin (että neuvotelusta olisi oltava tuloksia — N) . . . Tavallisesti, silloin kun on kysymys neuvotteluista Hrushtshevin kanssa, jos sellaisesta (neuvottelusta) on jonkinlaisia tuloksia, niin se merkitsee sitä, että olemme tehneet jonkinlaisia myönnytyksiä."

Niin sitä kai sitten pelätään, että jouduttaisiin vähän taipumaan.

Ja onko kysymys todella kovakalloisuudesta? Sitä ihmettelimme kun luimme Washingtonista saapuneen Canadian Press-uutistoimiston tiedoituksen, jossa epäiltiin, että mahdollisesti Eisenhower ei pärjäisi sanasodassa Hrushtshevin kanssa. Uutisessa kyllä väitetään, että Eisenhower on esiintynyt edelleenkin vilkkaana televisiossa vaikka hän onkin sairastunut vakavammin jo kolme kertaa, mutta lisätään "Epäilemättäkin sairaudet ovat jättäneet merkkinsä. Silloin tällöin joitakin hänen sanomalehtikonferensseissa antamiaan lausuntoja on ollut vaikea seurata."

Lieneekö sittenkin kysymys "pehmeäkalloisuudesta?" — Nemo.

Sunnuntainen ohjelma juhlien kohokohtana

(Jatkoa 1. sivulta)

vehdyksiä, joita oli saapunut juhlille monelta eri taholta. Ehkä eniten kiinnostusta herätti puoleensa Nipigonista saapunut tervehdys John Salolta, joka pian viettää 90 syntymäpäiväänsä. Salo onkin tunnettu Canadan Suomalaisessa Järjestössä, sillä hän on ollut vuosia mukana ja joku vuosi sitten hän lahjoitti erikoisen pokaalin Järjestön näytelmäkilpailuja varten.

Tervehtijäin joukossa oli myös torontolaiset Saga ja Eino William Salo, jotka työsuhteiden vuoksi olivat estetty tulemasta juhlille ja lähettivät tervehdyksensä Muskokasta.

Tervehdys saapui myös CSJ:n Länsi-Ontarion aluetoimikunnalta ja oli A. T. Hillin allekirjoittama. Siinä toivotettiin menestystä suurille yhteisille juhlille.

Kaiku-kuoron johtajana monta vuotta tunnettuna Stella Trylinski lähetti myös tervehdyksensä juhlille Port Arthurista.

Kaikkein pisimmän matkan päästä saapui tervehdys Eino Laaksolta, joka on parhaillaan Jaltassa Neuvostoliitossa terveyttään hoitamassa. Laakso on CSJ:n kansallisena sihteerinä ja noin kuukautta aikaisemmin päätti lähteä Neuvostoliittoon lepäämään ja huilaamaan. Hänen sähkeessään hän ei maininnut terveydestään, vaan toivotti onnea yhteisille suurjuhlille, jotka on järjestetty yhteisvoimin kahden itsenäisesti toimivan järjestön toimesta.

Sen jälkeen ohjelman esittäminen siirtyi voimistelukentälle ja yleisönkin oli siirryttävä sinne. Mutta se kävikin vaivattomasti ja ohjelman esittämiseen päästiin heti sen jälkeen kun piano saatiin paikoilleen miesvoimalla. Se oli nimittäin kannettava tai laahattava kentän laitaan. Ensimmäinen ohjelmanumero kentällä oli Yrityksen naisten esittämä polkka. Se kävikin mahtavasti niinkuin kaikki naisten ja miesten esittämät ohjelmanumerot. Tanssin oli laatinut ja huolehtinut harjoituksista Elsie Jokinen, joka on vuosia toiminut Yrityksen naisjoukkueen johtajana. Hän hallitseekin mahtavasti sekä voimistelun että tanssin niinkuin kiitollinen yleisö sai todeta suurjuhlilla. Tähän polkan esitykseen osallistui Yrityksen valiovoimistelijat, 16 naista ja hyvin se kävikin.

Sillä aikaa kun naiset valmistautuivat seuraavaan esitykseen saimme nauttia erikoisesti Suomen entisen valiovoimistelijan Anja Havun esityksistä ja Aili Kaarelan P. Voutilaisen avustamana. esityksistä. Anja esiintyi sekä nojapuilla että puomilla ja mahtavasti hän esiintyi. Toisinaan oli ihmeteltävä, että kuinka hän hallitsee niin valtavan kyvyn eikä menettänyt edes tasapainoansa. Aili Kaarela on meidän omia kasvatteja ja hän myös osoitti omaavansa erinomaisia taipumuksia voimistelussa. Hänen esityksistä nautittiin ja toivommekin hänelle menestystä voimistelun alalla.

Sillä aikaa kun Anja ja Aili esittivät voimistelua Yrityksen naisjoukkue kävi vaihtamassa vaatteensa ja oli valmiina kentän laidalla voimisteluesitystä varten. Se kävikin mahtavasti saman 16 naisen toimesta Elsie Jokisen johdolla. Yleisö palkitsikin esityksen runsain suosionosoituksin.

Juhlapuhe myös esitettiin kentällä ja sen esittämiseen oli juhlatoimikunta valinnut I. Kitusen, joka on kotoisin Sarniasta. Kitunen puhuikin monesta mielenkiintoisesta puolesta ja korosti varsinkin sitä puolta, että vanhempi väki, joka perusti toimintamme täällä vieraassa maassa on siirtymässä joukostamme ja hän mainitsi esimerkin vuoksi John Latvan, joka toimi vuosikymmeniä Torontossa ennen kuolemaansa kuluvan vuoden aikana. Tämän johdosta Kitunen korosti, että on tärkeätä, että saadaan nuorta voimaa mukaan, niinkuin Torontossa oli juuri saatu niin mainiosti suurjuhlien valmisteluissa.

Hän myöskin mainitsi siitä, että vuosien varrella on lukuisia kertoja yritetty saada kaikki Canadan suomalaiset mukaan yhteisiin juhliin, mutta tähän mennessä ei ole onnistuttu, sillä toiset suomalaiset viettivät samanaikaisesti omia juhliaan Timminsissä. Hän kuitenkin esitti toivomuksenaan, että mahdollisesti siihenkin tehtävään kykenee paremmin nuorempi polvi.

Lähes puoli tuntia kestävässä puheessaan hän huomioi monia mahtavia puolia ja päätti puheensa siihen, että on todettava että nämä suomalaisten järjestöt ovat toimineet mahtavasti kulttuurin ja urheilun alalla ja että tällä alalla olisi edelleen paljon tehtävää, sillä ainoastaan tällaiset järjestöt ovat kiinnostuneet näitä toimintamuotoja edistämään.

Ohjelman jatkuessa sekä miehet että naiset olivat puheen aikana kokoontuneet kentän laidalle ja olivat valmiina esittämään mahtavan yhteisvoimistelun. Tämä ohjelma oli myös laadittu ja valmistettu Elsie Jokisen toimesta ja sen esittämiseen osallistui useiden seurojen edustajat, sillä sitä oli ahkerasti harjoitettu monissa keskuksissa ennen suurjuhlia. Naisia oli mukana n. [illegible]kymmentä ja miehiä oli taas mukana toistakymmentä käsittävä joukkue, joka kuitenkin olivat isäntäseura Yrityksen edustajina. Yhteisvoimisteluohjelma oli myös tyylikkäästi koottu ja alkuun oli [illegible] juhlamarssi, mutta hyvin se meni sillä kaikki näyttivät tietävän liikkeensä ja mahdollisesti siihen oli vaikuttanut se seikka että Elsie Jokinen oli vieraillut Sudburyssa joku viikko ennen juhlia ja näytti Alertsin, Jehun ja Visan voimistelijoille kuinka liikkeet mennään. Hyvin liikkeet oli opittu ja kaunis oli esitys, pitkä kuin se olikin, mentiin moitteettomasti. Esityksen jälkeen naisten ja miesten oli taas kiirehdittävä pukuhuoneelle, sillä heidän toimestaan oli vielä esitettävä kuusi kansantanhu.

Heidän pukeutuessa juhlayleisö sai tilaisuuden tutustua pitkämmatkalaisiin vieraisiin ja niitä olikin melko hyvin edustettuna yleisön joukossa. Ensimmäisenä esiintyi Alma Raisanen, Washingtonista, joka lausui tervehdyksensä. Sitten saimme kuulla Taimi Laakson tervehdyksen. Tämä entinen torontolainen asuu nyt Californiassa saakka ja oli tullut sieltä ollakseen läsnä suurjuhlilla. Sitten esiintyi Paavo Majalahti, joka on kotoisin Vancouverista. Hän selostikin että vancouverilaiset tekivät kaikkensa saadakseen joukkueen juhlille, mutta matkan kalleus ja [illegible] ja tällä kertaa omat lakkovaikeudet, joten hän oli ainoa joka lähti juhlille. Sen jälkeen saimme kuulla tervehdyksen Kalle Lehtiseltä, joka on Floridasta Lake Worthista kotoisin. Nämä juhlavieraat saivatkin lämpimän vastaanoton lyhkäisille tervehdyspuheilleen.

Tervehdyksien jälkeen olivat naisten ja miesvoimistelijat valmiina esittämään tanssia ja kauniisti se kävikin 17 parilta ja [illegible]. Tämä oli myös Elsie Jokisen ohjaama kansantanhu.

Sitten oli taas sekä yleisön että esittäjäin siirryttävä takaisin laululavan viereen, missä kuorojen esitykset tapahtuivat. Siellä saimme kuulla, että juhlille oli saapunut Torontossa hyvin tunnettu pastori Perkins, joka toimii Donlands United kirkossa. Perkins onkin kaikin puolin mukava henkilö ja heti alkuun hän varoitti, että vaikka mahdollisesti hänen seurakunnassaan ei ollut montakaan suomalaista, niin kyllä hän tunsi suomaliset, sillä joku vuosi sitten hänellä oli tilaisuus vierailla Suomessa eräässä rauhan asiaa käsittävässä kokouksessa. Siellä ollessaan hänellä oli ollut tilaisuus tutustua Suomeen ja hän kertoi nauttineensa matkastaan. Hän oli kiitollinen siitä että Finlandia-kuoro oli useimman kerran esiintynyt hänen kirkkonsa järjestämillä kansainvälisillä juhlilla ja oli hyvin kiitollinen siitä, että suomalaiset kykenevät järjestämään näin mahtavia juhlia.

Perkinsin esiintymisen jälkeen annettiin kauniit ruusut niille henkilöille, jotka olivat toimineet laulutoiminnan ja urheilun ja voimistelun esittämiseksi. Palkittujen joukkoon kuuluivat seuraavat henkilöt, jotka Lauri Latva kutsui näyttämölle: Gunnar Gustafson, soittokunnan johtaja, Rauha Mäki, Sävelkuoron johtaja, Laila Tammi Sävelkuoron apulaisjohtaja, Nancy Tervola, Finlandia-kuoron apulaisjohtaja ja Veli Kentola, Kaiku-kuoron johtaja, Ty Lemberg, Finlandia-kuoron johtaja ja Armas Kivinen, joka toimii Kaiku-kuoron apulaisjohtajana. Palkittujen voimistelijain ja urheilijain keskuudessa oli Myrna Leishman, Alertsista, Paavo Voutilainen Iskusta, Judy Tammi Alertsista ja Elsie Jokinen Yrityksestä.

Sitten ohjelman viimeisenä numerona saimme vielä nauttia yhteisen sekakuoron esityksistä. Rauha Mäen johdolla he lauloivat "Sato, sato". "Land of the Silver Birch" laulettiin. Kentolan johdolla. Ja T. Lemberg ohjasi kaksi laulua "Uusi Venäjä" ja "CSJ:n Marssi".

Siihen ohjelma päättyikin ja juhlayleisö rupesi valmistautumaan siirtymiseen Odeon Carlton teatterille, sillä juhlakonsertti alkoi siellä kello 8 illalla. Ennen sitä oli kuitenkin nautittava Tarmolan mahtavan ravintolarakennuksen tarjoamisista.

Kesäkauden alennetuilla hinnoilla

tarjoamme asiakkaillemme hiushoito-, kasvo-, käsi- ja jalkahoitoa, ripsien ja kulmien värjäystä sekä sauna ja hieronta.

SUOMALAINEN PALVELU

GAY PAREE Beauty Salon

Puhelin LE. 1-6301
551 A Bloor St. W., Toronto, Ont.

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Jack Karvonen
16 Chamberlain Ave.
Puhelin OR. 4227
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Allan Illbury
488 Brock Ave., Toronto, Ont.
Puhelin LE. 5-1054

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Unto Penttinen
38 St. Lawrence St., Sudbury, Ont.

Taipehista järvi

Taipeh. — Kolmasosa Formosan Kiinan pääkaupungista Taipehista on muuttunut valtavaksi järveksi viime viikon voimakkaan sateen jälkeen. Sade aiheutti seudulla pahimman tulvan seitsemään vuoteen.

Sade seurasi keskiviikkoiltana saaren yli pyyhkäisseen hirmumyrskyn kannoilla. Taipehin alueelle on toistakymmentätuhatta ihmistä joutunut kodittomiksi ja kaikki tie- ja rautatieyhteydet ovat lakanneet.

Bombaysta Intiasta ilmoitettiin, että 15 henkilöä on saanut surmansa Kutchin alueella Bombayn valtion luoteisosassa kahden vuorokauden sateen aiheuttamissa tulvissa. Parisataa rakennusta on sortunut.

ANTOI PERIKSI

Professori: "Minä muotoinen on kuu?"

Opiskelija: "Pyöreä."

Professori: "Kuinka voit perustella väitteesi, että se on pyöreä?"

Opiskelija: "No ei väitellä, olkoon minun puolestani vaikka neliskulmainen."

Kenen puolesta ja keitä vastaan?

Port Arthur. — Kun luin tuon meidän parlamenttiedustajamme Fisherin anteeksipyynnön Vapaasta Sanasta, Canadan Uutisista ja Industrialistista, niin tuli mieleeni kenen puolesta ja keitä vastaan hän toimii.

Hän sanoo, että heidän päätarkoituksenaan on taistella kommunismia vastaan, mutta siihenkin hän tarvitsee apua, sillä niin vähillä tiedoilla kuin hän omaa esim. Canadan Suomalaisesta Järjestöstä, ei [illegible] ja hä[illegible] sa[illegible] Suomalainen [illegible] suomalais[illegible] lu[illegible] ja ja Port Arthurissa ja ympäristössä on 13 suomalaisten haalia ja niistä 11 on Suomalaisen Järjestön osastojen rakentamia.

Niiden rakennusten seinien sisällä on syntynyt se kulttuuritoiminta, joka on ollut suuresta merkityksestä täällä vieraalla maalla ja on edelleenkin. Mutta myöskin taloudellisessa suhteessa paremman elämän puolesta koko Canadan kansan on Suomalaisen Järjestön osuus suuri. Esimerkiksi [illegible] Järjestö on syntynyt ja kasvanut juuri Suomalaisen Järjestön toiminnan johdosta.

Jos kaikki CCF:n toiminta on sitä mitä mr. Fisher edustaa, niin se taistelee omaa itseänsä vastaan, joten siitä ei koskaan tule valtapuoluetta.

Ehkä Fisher näillä ilmiannoillaan luulee saavansa suuremman palkan, jonka puolesta hän piti puheen parlamentin istunnossa. Fisherinkin tulisi tutkia yhteiskunnallisia kysymyksiä, niin hän löytäisi syyn mikä synnyttää kommunismia. Jos Suomalainen Järjestö on tosiaankin niin pieni ja mitätön järjestö, miksi hän sitä kuvaa kirjoituksessaan, niin miksi siitä on pidettävä niin suurta kohua?

Fisher pääsi parlamenttiin työläisten edustajana, mutta siellä hän on jo vaatinut suurempaa palkkaa. Ehkä hän toivoo, että kun hän huitoo oikealle ja vasemmalle, niin kyllä porvarit hyväksyvät hänet lempipojakseen.

Viime vaaleissa kannatin sinua ja sinun puoluettasi, mutta nyt sanon hyvästini, ja jos aiot vielä pyrkiä uudelleen tehtäviisi seuraavissa vaaleissa, niin muista keitä vastaan olet toiminut. — I. S.

Kuluvan vuoden aikana Leningradin Electrosilatehtaalla kohotetaan turbiinigeneraattorien tuotantoa puolella. Kuvassamme näkyy valtava generaattorin akseli.

INTIALAISIA MATKAKUVIA:

Käynti rosvovaltiossa

Kirj. Harry Sichrovsky

"Ja kuka kantaa vastuun, jos äkkiä sukelta esiin dakoitti ja täräyttää teidät maahan?" kysyi Agran poliisipäällikkö ja puhalsi savurenkaan ilmaan. Tämä muuten niin mukava herra oli hieman vaivautunut sen vuoksi, että muudan höynähtänyt ulkomaalainen lehtimies oli esittänyt toivomuksen käydä intilaisten rosvojen (dakoittien) perinteellisillä toiminta-alueilla. Jo vuosisatoja rosvojoukkiot ovat hallinneet Tshambal-joen laaksoa Radshastanin, Madja Pradeshin ja Uttar Pradeshin maakuntien rajamailla, aluetta, joka on ylin 10,000 neliökilometrin suuruinen, ja jolla he ovat käytännöllisesti katsoen ainoita valtiaita — vielä tänä päivänä viranomaisten ei ole onnistunut antaa heille lamaannuttavaa iskua. Ei siis ihme, että tähän mennessä ei ole kenellekään ulkomaalaiselle annettu lupaa mennä näille alueille. Ja niinpä erosin Agran poliisipäälliköstä sillä sopimuksella. että matkaan poliisien saattamana "viimeiselle etuvartiolle", joista saa jo hyvän käsityksen rosvoalueista.

ROTKOJA JA SOLATEITA

Vanha autobussi rämisee pitkin tietä — paksut keltaiset pölypilvet kohoavat ilmaan. Täällä ei enää ole rautateitä. tavallisimpia kulkuvälineitä ovat pitkäkoipiset kamelit. Pölynpeittämiä pyhiinvaeltajia jää taakse. Pinahatissa kamppailemme itsemme läpi ahtaiden basaarikujien, joille väkijoukko ahtautuu ihmettelemään valkoista miestä, ja saavumme tienoon ainoan kivisen rakennuksen edustalle: poliisiasema. Tämä on ikivanhaa historiallista seutua. Sen nimi kytkeytyy Pandawasiin. kansaan, joka esittää tärkeätä osaa kansalliseepos Mahabharatassa. Täältä löytyy tämän tästä vanhoja kreikkalaisia ja parthialaisia rahoja.

Syvä rauha lepää seudun yllä. Poliisiseman pihalla sitävastoin näyttää hyvin sotaisalta. Eräässä nurkassa istuu sähköttäjä radiolaitteiden edessä, toisessa käydään kenttäpuhelimella kiivasta keskustelua. Minulle esitellään operaatioryhmän poliisimiehet. Eräässä jeepissä istuu kuusi poliisia konepistoolit polviensa välissä: saattojoukkoni. Mutkainen hiekkatie jatkuu edelleen, kunnes saavumme erään vanhan linnoituksen luo. Sen jokaisesta tornista kurkistaa näkyviin konekivääri — jokaisesta ikkunasta näkyy vihreäpukuinen poliisi. Täältä ympäristöön luotu katse ovaa mahtavan näkymän: niin pitkälle kuin silmä kantaa kiemurtaa Tshambalin melkein kokonaan kuivunut uoma, siellä täällä muutamia savi- tai hiekkaharjuja, joilla kasvaa vain risukkoa. Kun monsuunikausi koittaa ja joki tulvii, kaivaa vesi tänne monia uomia ja kuoppia, jotka tekevät kaikkien kulkuvälineiden matkanteon mahdottomaksi. Hyvä jos ihminen selviytyy siellä edes jalan. Täällä ovat rosvot turvassa, siellä ovat heidän leirinsä ja tukikohtansa. Heillä on historiallisia esikuvia. Täällä saattoi kuningas Tshandragupta kenenkään huomaamatta varustaa kuukausikaupalla armeijaansa Aleksanteri Suurta vastaan, täällä toimi Tantja Topi, vuoden 1857 vapaustaistelun suurin partisaanijohtaja, joka vielä puolitoista vuotta kapinan kukistamisen jälkeen teki täältä yllätyshyökkäyksiä.

Marssimme parisen kilometriä eteenpäin. Jalat vajoavat nilkkaa myöten pehmeään hiekkaan. Meidän on käveltävä peräkkäin, mutta silti mahdollisimman lähellä toisiamme, sillä täälläkin, linnakkeen välittömässä läheisyydessä, on patrulleja kadonnut jäljettömiin. Ei ole syytä epäillä poliisipäällikköä kun hän kertoo, että jokaisen harjanteen takana saattaa vaania tarkka-ampuja ja että kaksi hyvin sijoittunutta miestä voi pidättää kokonaista armeijaa. "Kun olen vapautunut täältä kirjoitan kirjan", sanoi poliisipäällikkö palatessamme takaisin. Aineksia on ainakin riittävästi, romantiikkaa ja jännitystä enemmän kuin kirjailija voisi keksiä mielessään.

Tällaisen kirjan päähenkilöksi tulisi epäilemättä *Man Singh*, joka tiettävästi oli syntynyt 70 vuotta sitten Khera Rataren kylässä ja joka oli hunnien jälkeläisiä, radshputi, sotilaskastin jäsen. Heidän ja bramaanien (pappiskasti) suorat sukujuuret johtavat usein vuosisatojen päähän. sukupolvesta sukupolveen. Vuonna 1926 puhkesi Man Singhin ja bramaani Tulsiramin perheiden välillä riita, jossa yksi Man Singhin pojista ammuttiin. Man Singh kosti tämän surmaamalla yhden Tulsirameista ja julistettiin sen vuoksi eliniäkseen pannaan. 15 vuoden kuluttua hänet hyvän käytöksensä vuoksi vapautettiin vankilasta ja hän palasi kotikyläänsä. Hän kutsui koolle 20 kylän neuvostot ja tarjosi Tulsiramin perheelle julkisesti rauhaa. Samalla hän taipui suurimpaan nöyryytykseen, johon radshput voi alistua: pani turbaaninsa vihollisensa jalkojen juureen. Mutta bramiini polki turbaanin jalkoihinsa ja vannoi ikuista kostoa. Pahemmin ei radshputia voi loukata. Siinä paikassa surmasi Man Singh Tulsiramin kokosi poikansa ja miespuoliset palvelijansa ympärilleen ja vetäytyi Tshambalin vuorille. Siten alkoi meidän vuosisatamme tunnetuimman intialaisen rosvopäällikön ura.

JALOT ROSVOT

Lyhyessä ajassa rosvojoukkueessa oli 300 jäsentä. Luoksepääsemättömille seuduille pystytettiin leiri asuintiloineen, keittiöineen ja asepajoineen. Rosvoretkiä Man Singh johti itse henkilökohtaisesti. Hän ratsasti miestensä kärjessä pitkin solia ja rotkoja kivääri kädessään ja patruunavyöt ristissä rinnallaan, radshputin turbaani päässään. Hän ei mitenkään pyrkinyt naamioimaan ulkonäköään. Kylissä hyökättiin rikkaiden talonpoikien kimppuun, jotka ryöstettiin putipuhtaiksi, vain setelit ja arvoesineet otettiin mukaan, lantit jaettiin köyhille. Pian oli Man Singhin ympärillä sädekehä, joka oli yhtä kirkas kuin Robin Hoodin, brittiläisen rosvon. Hänen tekojaan ylistettiin tarinoissa ja balladeissa, mutta rikkaat talonpojat pelkäsivät ja vihasivat häntä. Kun hän saapui kylään kiiruhtivat köyhät hänen avukseen, hänelle esitettiin ratkaistavaksi kiistakysymyksiä, joissa hän esitti kaikkien kunnioittamia ratkaisuja. Valtion arvovalta lakkasi — Man Singh oli laki ja oikeus. Kun hänen pojanpoikansa 1947 meni naimisiin, järjestettiin hänen kotikylässään komeat häät. Juhlakulkueessa oli elefantteja, morsian saapui autolla paikalle, oli juhla-ateria ja tanssiesityksiä. Ja jos Man Singhin valtakunnassa olisi ilmestynyt sanomalehti, niin se olisi kertonut, että kunniavieraiden joukossa nähtiin kylänvanhimmat, lääkäri ja — poliisipäällikkö.

Pinahatin päämajassa mieliala oli vähemmän juhlava. Poliisin voimattomuus tuli vähin erin yleiseksi kulkupuheeksi. Suuret sanomalehdet avasivat palstansa, asiasta puhuttiin parlamentissa, oppositiopuolueet tiedustelivat kohteliaasti, mitä oli tehty rosvojen saattamiseksi vaarattomiksi. Kokonaisia kyliä rangaistiin yhteisesti sen vuoksi, että ne olivat auttaneet Man Singhiä, tuhansia ihmisiä pidätettiin. Turhaan. Kyläläisiltä ei ollut saatavissa minkäänlaisia tietoja. Man Singhin tilillä oli 200 murhaa, tuhat päällekarkausta, kasoittain asiakirjoja oli kirjoitettu, poliisi oli maksanut yrityksistään jo 10 milj. rupiaa, Man Singhin päästä luvattiin 15,000 rupian palkkio. Lopulta kesällä 1955 päätti Pinahatin esikunta aloittaa toimenpiteensä ja vieläpä monsuuniaikaan, jolloin rosvot tunsivat itsensä tavallista turvallisemmiksi.

Man Singhiä ja hänen joukkoaan vastaan lähetettiin 2,000 poliisia, heidän matkassaan oli mm. 40 radiolähetintä. Ja pataljoona gurkhasotilaita, nepalilaisia valiosotilaita. Lukuisissa kahakoissa saatiin yksi Man Singhin pojista ja yksi pojanpoika vangiksi. Vähin erin rengas sulkeutui, ja päällikön loppu tuli äkkiä ja odottamatta. Elokuussa 1955 kertoivat tiedustelijain viestit, että Man Singh oleskeli Kahekapuran kylässä. Poliisijoukkojen onnistui päästä sinne aivan huomaamatta ja ne saivat todistaa harvinaisen näyn. Tshambalin kauhu istui kaikessa rauhassa puunkannilla ja söi puolistaan. Hän ei varmaankaan ollut milloinkaan kuvitellut, että hänen päivänsä päättyisivät tällä tavoin, eikä armottomassa taistelussa. Hänen kuolemastaan oli kuitenkin jo aikaisemmin siinä määrin esiintynyt virheellisiä tietoja, että talonpojat eivät tälläkään kertaa uskoneet sitä, ilmoitusta ei otettu vakavasti. Ja vielä tänä päivänä tapaa ihmisiä, jotka ovat vakuuttuneita, että Man Singh ei ole kuollut, vaan palaa eräänä päivänä takaisin.

Poliisi oli sitä mieltä, että nyt ei enää olisi vaikeata tehdä loppua Man Singhin hajonneista joukoista, jotka johtajatta harhailivat sinne tänne. Hänen välitön seuraajansa, rosvopäällikkö Sultana Gudshar, jonka tilillä oli 84 murhaa — hänen päästään oli luvattu 3,000 rupian palkkio — ammuttiin vähän tämän jälkeen eräässä kahakassa. Tshambalin laakso rauhoittui hetkeksi. Rosvoilla ei ollut muita päätään pidempää johtajaa, persoonaa, sankaria, jota kaikki tottelisivat, joka pystyisi tasoittamaan kaikki vastakohdat ja ristiriitaisuudet.

PUTLI AMPUI KAHDELLA PISTOOLILLA

Sitten alkoivat kiertää tiedot, joihin eivät edes Pinahatin asiantuntijat aluksi uskoneet. Ne olivat ensiksi epämääräisiä huhuja, talonpoikien tupakkaturinaa, sitten tulivat silminnäkijäin kertomukset, epäämättömät todisteet: rosvojen uusi johtaja oli nainen: Hän ei ollut poliiseille täysin vieras. mutta hänen elämänsä vaiheiden lähemmät tiedot tulivat viranomaisten korviin jotakuinkin omalaatuisia teitä pitkin. Marraskuun 14 pnä 1956, pääministeri Nehrun syntymäpäivänä. löysi tämän sihteeri satojen onnitteluviestien joukosta kirjeen, jonka hän heti ojensi esimiehelleen.

"Nimeni on Putli", alkoi kirje. "Olen 33 vuotta vanha ja kotoisin Barbain kylästä Madja Bharatista. Äitini oli kuuluisa Bajadere Ashagari Begum, joka esiintyi useiden maharadjojen hoveissa. 25 vuoden iässä minäkin lähdin kyliin esittämään tanssejani, laulujani ja runojani. Eräällä tällaisella matkalla rosvopäällikkö Sultana ryösti minut yksinäisellä maantiellä ja vei leiriinsä. Hän vaati 200 rupian lunnaita, jotka omaiseni keräsivät ja maksoivat suurella vaivalla. Kun palasin vapaana kotiin, vaati poliisi, että minun pitäisi palata takaisin Sultanan luokse, koska tunsin hänen kätköpaikkansa, ja voisin sitten toimittaa hänestä arvokkaita tietoja. Palasin siis rosvojen luokse, mutta pian aloin pelätä ja pakenin Agraan. Mutta poliisi lähetti minut takaisin Sultanan luo, joka nyt kävi epäileväksi. Emme laske sinua enää pois, sanoivat rosvot, ja jos tahdot osoittaa, että et ole petturi, niin voit tulla yhdeksi meistä. Minusta tuli Sultana Gudsharin vaimo, opin uimaan, ratsastamaan, ampumaan, valmistamaan ruutia, hoitamaan haavoittuneita ja opin kaiken tämän hyvin opin pian ampumaan pistoolilla samanaikaisesti molemmilla käsillä. Siksi minusta tuli myös Sultanan kuoleman jälkeen kaikkien dakoittien Daku Rani (rosvojen kuningatar). Se oli vaikea tehtävä. Monet kuulut miehet taistelivat suosiostani ja surmasivat toisensa taistelussa, toisia taas minun piti tappaa itse. Usein meidän piti marssia päivässä 25 kilometriä ja enemmänkin, sitten taas ratsastaan tuntikausia, satulassani myös poika, jonka olin synnyttänyt Sultanalle. Tätä elämää en ole milloinkaan valinnut vapaaehtoisesti ja haluaisin tehdä siitä lopun. Haluan palata perheeni luokse ja pyydän Sinulta, rakastettu pääministeri ja kansan isä, armoa ja ymmärtämystä tyttärellesi, joka on erehtynyt ja epätoivoissaan. Onko se jo liian myöhäistä?"

OLI JO LIIAN MYÖHÄISTÄ

Putlilla ei ollut mitään mahdollisuutta jättää rosvoja eikä hallitus halunnut antaa anteeksi hänen tekojaan — armahdus olisi merkinnyt rohkaisua kaikille muille rosvoille. Muutamia kuukausia myöhemmin Putli menetti eräässä kahakassa oikean kätensä. Hän kamppaili edelleen, kunnes tämän vuoden tammikuussa sai surmansa suuressa taistelussa, johon molemmilta puolilta osallistui satoja ihmisiä. Kuka on oleva hänen seuraajansa?

Mutta sillä välin aika viisivuotissuunnitelman edistyessä aiheuttaa rosvoille paljon suurempia menetyksiä kuin poliisi kenties milloinkaan. Seudulle rakennetaan uusia siltoja, joiden vuoksi se monsuunikausien aikana ei enää ole eristetty, tienrakentajat tunkeutuvat hitaasti rosvovaltion sydämeen, porataan 54 uutta kaivoa, Tshambaliin rakennetaan pato ja 400 km:n pituisen kanavaverkoston kautta sen vesi levitetään puolen miljoonan hehtaarin alueelle, erosio loppuu ja ensi kertaa saapu sähkö sikäläisiin kyliin. Kyliin perustetaan käsityöläisten osuuskuntia, muodostetaan kulttuuriryhmiä, nuoriso-osastoja, naisjärjestöjä. Nälkä, maan puute, työttömyys, tietämättömyys, jotka olivat rosvovaltion olemassaolon peruskiviä häviävät hitaasti. Rauha ja rakennustyö voittavat dakoitit ja heidän tekonsa jäävät ennen pitkää vain satujen ja balladien aiheiksi, joita isovanhemmat laulavat lastenlapsilleen.

NL aikoo voittaa kilpailun kuusta

Moskova. — Eläimiä kuljettaneiden neuvostoliittolaisten rakettien onnistuneet lennot ovat tavattoman merkityksellisiä ennenkaikkea fysiologialle tieteenä, sanoi professori Solovjev. — Ihmiset ovat jo kauan haaveilleet avaruuslennoista, jotka ovat kuitenkin aina olleet epämääräisiä tulevaisuuskuvitelmia. Neuvostoliittolaisten tiedemiesten tutkimuksissaan saavuttamien tulosten ansiosta on tuosta tulevaisuudesta muodostunut nykyisyyttämme sanoo fysiologian professori A. Solovjev antamassaan lausunnossa.

Parhaillaan kehitetään uutta fysiologian haaraa — avaruuslentojen fysiologiaa. Avaruuslennolla joutuu elävä olento aivan erilaisiin olosuhteisiin kuin kotoisella maapallollamme ja alttiiksi aivan poikkeuksellisille vaikutuksille. Näitä ovat avaruussäteily, valtava vauhti, painottomuustila, ruokailujärjestys ja sopeutuvuus avaruuslennon olosuhteisiin.

Useimpien avaruuslentoa koskevia ongelmia ei voida ratkaista teoreettista tietä, ainoastaan käytännön kokeilu voi antaa niihin vastauksen. Tässä mielessä ovat eläimiä kuljettavien rakettien lennot tutkimuksillemme tavattoman tärkeitä, ja erityisen kiitollisen kohteen tarjoavat tutkijoille maahan vahingoittumattomina palanneet nelijalkaiset avaruuslentäjät sekä niistä lennon aikana rekisteröidyt havainnot. Laika-koiran kuuluisa avaruumatka ei ollut fysiologien kannalta yhtä antoisa kuin nämä kaksi viimeistä lentoa.

Emme epäile, etteikö olisi suhteellisen lähellä se aika, jolloin rohkea ihminen lähtee ensimmäiselle avaruusmatkalle ja palattuaan sieltä vahingoittumattomana kertoo meille vaikutelmistaan ja aistimuksistaan. Veikkaan, että hän tulee olemaan neuvostoihminen.

Onnittelemme torontolaisia ja juhlan kulttuuri- ja urheiluväkeä arvokkaan Suurjuhlan onnistumisesta!
MAMMA JA PAPPA HEINONEN
Sault Ste. Marie, Ont.

Surulla ja kaipauksella ilmoitamme, että rakas äitimme

Lydia Maria Puuperä
(O/S. TURUNEN)

nukkui viimeiseen uneen St. George's sairaalassa Alert Bayssa, B. C., kesäkuun 16 pnä 1959. Äitimme haudattiin Sointula, B. C. hautausmaahan. Hän oli syntynyt Viipurissa, Suomessa, elokuun 2 p. 1879.

Lähinnä suremaan jäivät kaksi tytärtä ja kolme lastenlasta ja yksi lastenlastenlapsi sekä muita sukulaisia ja ystäviä täällä, Amerikassa ja Suomessa.

Oi kiitos rakkahin, äiti hellä,
nyt siitä kaikesta minkä soit,
kun aina jaksoit sä työskennellä
ja aina rakastaa meitä voit.
Sä oli äiti meille rakkain,
huoltaja parhain.
Ne neuvot jotka meille annoit,
niitä emme koskaan unhoita.
Lapset ELLEN ja PAULA.

Niin kaunis oli aamu,
luonto täys' kesän tunnelmaa,
kun saapui tuo odottamatoin
tieto,
että mummu rakas nyt ikiunta
nukkuvi rauhaisaa.
Lastenlapset:
DAVIE, LESLIE ja RENA.

KIITOS

Lausumme sydämelliset kiitokset kaikille, jotka niin suurilukuisina olivat saattamassa rakasta äitiämme viimeiseen lepoonsa. Kiitos kaikille kukista ja seppeleistä, joilla koristitte äitimme haudan. Kiitos kaikille ystäville kauniista lauluista ja puheesta.

OMAISET

Kirjoja halvalla!

Tässä ilmoituksessa mainittujen kirjojen

HINTOJA LASKETTU

60 %

Toiset kirjat enemmänkin

Kirjan hinnan lisäksi liittäkää postikuluja varten seuraavasti: yhdestä kirjasta 15c, kahdesta 25 c ja kolmesta 35c.

Frances Winwar:
Sydän ja tahto
Elämäkertaromaani
331 sivua — Tavall. $3.80
Alennusmyyntihinta $1.55

Elizabeth Taylor:
Sokkoleikki
Kertomus kahdesta rakastavasta ihmisestä 302 sivua — Tavall. $2.50
Alennusmyyntihinta $1.00

Leo Tolstoi:
Hadzi-Murat
Kaukaasialaisaiheinen kertomus. 194 sivua — Tavall. $1.25
Alennusmyyntihinta 50c

Heinrich von Kleist:
Kikael Kohlhaas
Traagillinen kertomus yksilön ja yhteiskunnan, oikeuden ja vallan ikuisesta ristiriidasta. 154 sivua — Tavall. $2.85
Alennusmyyntihinta $1.15

Elmer Diktonius:
Janne Kuutio
189 sivua — Tavall. $1.75
Alennusmyyntihinta 70c

Aleksander Bek:
Volokolamskin valtatie
Sotaromaani
406 sivua — Tavall. $2.75
Alennusmyyntihinta $1.10

Annikki Maruna:
Murrosajan ihmisiä
232 sivua — Tavall. $2.75
Alennusmyyntihinta $1.10

Peter Veres:
Koetus
Unkarin maalaisväestön elämää kuvaava romaani. 203 sivua — Tavall. $3.00
Alennusmyyntihinta $1.20

Veikko Vainikainen:
Pojanpoika uskoo Leniniin
Romaani
211 sivua — Tavall. $2.00
Alennusmyyntihinta 80c

Pentti Haanpää:
Isännät ja isäntien varjot
Kuvauksessa on voimaa, mehua ja väriä. — 180 sivua — Tavall. $1.35
Alennusmyyntihinta 50c

50 vuoden varrelta
Toimittanut William Lehtinen
Amerikansuomalaisen työväenlehden Työmiehen historiaa. 255 sivua — Tavall. $3.00
Alennusmyyntihinta $1.20

Stephen Leacock:
Aurinkoisia piirteitä pienestä kauppalasta
189 sivua — Tavall. $1.25
Alennusmyyntihinta 50c

Kaapro Jääskeläinen:
Iloisia juttuja
Todella iloinen kirja.
175 sivua — Tavall. $1.00
Alennusmyyntihinta 40c

Albert E. Kahn:
Kuoleman leikki
Hyvä kirja
246 sivua — Tavall. $3.00
Alennusmyyntihinta $1.20

John Masters:
Risteysasema
Romaani yhdestä naisesta ja kolmesta miehestä on samalla dramaattinen kertomus intialaisista.
389 sivua — Tavall. $4.60
Alennusmyyntihinta $1.85

Alennusmyyntikirjoista ei myönnetä asiamiespalkkiota.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

SINGER JA YM. MERKKISIÄ vaihdettuja ompelukoneita — poljettavat $10.00 lähtien, sähköllä toimivat kuljetettavat ja pulpettimalliset $40.00 lähtien. Takaus ja vähittäismaksuehdot. ELNA SEWING CENTRE, 9 Cedar St., Sudbury.

MYYTÄVÄNÄ

TÄYDELLISESTI KALUSTETTU kolmen huoneen kesähuvila sekä kahden huoneen sauna myytävänä kauniilla Penage-järvellä. Voi asua talvellakin. Hydron sähkö. Kysykää: Mäki Shoe Repair, 116 Elm St. East, Sudbury, Ont. (4-6-8)

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

Pat's Barber Shop
HUOLELLINEN TYÖ
MUUTTANUT
7 CEDAR ST., SUDBURY
Viinakaupan vieressä

Drink Sun Crest ORANGE
...Se nautintorikas
VIRVOKEJUOMA
Hyvää yksin tai seurassa
SUPERIOR BEVERAGES LIMITED
PUHELIN OS. 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

UUDET
1959
FORD
AUTOT
NYT
NÄHTÄVÄNÄ
TODELLA SIROJA — KOKONAAN UUDET MALLIT JA ERIKOISUUDET
McLEOD MOTORS
& Equipment Limited
65 LARCH STREET
Puhelin OS. 3-9501
SUDBURY

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kokous pidetään Työn Puistossa ensi torstaina alkaen kello 7.30 illalla. Kokouksessa esillä tärkeät asiat, joten toivotaan mahdollisimman paljon jäseniä saapuvan kokoukseen.

Kesäkämppiä vuokrataan halvalla Työn Puistossa. Ravintola ja sauna yleisön käytettävänä.

Lasten uima-allas Cedar Parkin alueelle elokuun aikana

Kuluvan elokuun aikana valmistuu lasten uima-allas Cedar Parkin asuntoalueelle. Työt altaan rakentamiseksi alettiin viime viikolla. Se tulee sijaitsemaan Lauzon Boulevardin päässä.

Hyvää satoa odotetaan Sudburyn ympäristössä

Sudbryn alueen farmarit odottavat tavallista parempaa satoa, sanoi alueen maatalousasioiden neuvonantaja Romeo Leroux viime viikon lopulla. Hän vieraili viime viikolla eri puolilla Sudburyn piiriä olevilla farmeilla.

Hänen apulaisensa Don Foote, joka on erikoistunut hedelmien ja vihanneksien alalle vierailee eri puolilla piiriä ja neuvottelee farmarien kanssa heidän ongelmistaan.

Leroux sanoi, että perunat tarvitsevat lisäsadetta sadon jouduttamiseksi. Blezard Valleyn alueella on jo nostettu perunaa myyntiä varten. Heinäsato. joka on jo korjattu. on tavallista parempi. Koko piirissä puutarhaviljelykset ovat hyviä.

Tanssit Wahnapitaen haalilla ensi lauantaina

CSJ:n Wahnapitaen haalille järjestetään lumiauratanssit ensi lauantaiksi. tk. 8 p:ksi, alkaen kello 8 illalla.

Hyvä musiikki. Tervetuloa lähelta ja kaukaa.

Tiesittekö, että...

— kissa oli muinaisessa Egyptissä pyhä eläin. minkä surmaamisesta seurasi kuolemanrangaistus;

— maissin kotimaa on Meksikko. missä se on tärkein viljelyskasvi; peltopinta-alasta on yli puolet maissilla. mistä saadaan vuosittain 3—4 miljoonan tonnin sato:

— lohi voi uida jopa 8 metrin sekuntivauhdilla ja hypätä koskessa 4 metrin korkeuteen veden pinnasta;

KAUNIITA KUKKIA . . .
uudessa Suomalaisessa KUKKAKAUPASSA
HELVI'S FLOWER HOUSE
Puh. OS. 5-5251
146A Cedar St. Sudbury

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
Suutari KAHILA on nyt palveluksessamme
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward rakenn.

HUOLELLISTA KENKIEN KORJAUSTA
. . . joka säästää Teille rahaa
MÄKI SHOE REPAIR
SUOMALAINEN SUUTARI
116 Elm St. E. Apteekin alla Sudbury

Ikkunat ja ovet erikoisalamme

Nykyaikaisilla koneilla varustetussa verstaassamme valmistamme kaikenkokoisia PUISIA IKKUNOITA JA OVIA sekä niiden KEHYKSIÄ. Välitämme myös valmiita sisä- ja ulko-ovia kohtuullisiin hinnoin.

Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte ja Barclay pöytälevyjä
Metalliireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa

"Thix Jelled" uutuusmaali on
Mainioin kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu penseliistä.

SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromlak, omist.
Puh. OS. 5-6771, Ill. OS. 3-9055 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

Neelon-Garson kunnan työläisten lakko jatkuu

Viime torstaina alkanut Neelon-Garsonin kunnantyöläisten lakko jatkuu edelleenkin. Kunnantyöläiset kuuluvat Sudbury and District General Workers Union osasto 902:een.

Kunnantyöläiset sanovat, että kunnanvaltuusto ei ole oikealla tavalla käsitellyt heidän valituksiaan. Monta epäkohtaa on luvattu korjata, mutta ei kuitenkaan ole tehty mitään.

Lakkoon mennessä kunnan esimies Don Gillis oli lomalla Nova Scotiassa ja hänen uskotaan palaavan kotiinsa kuluvan viikon aikana. Samoin olivat lomalla valtuuston jäsenet.

Työläiset järjestivät viime keskiviikkona piketit kunnan autovajan edustalle ja piketeeraus jatkui viikon loppuun, paitsi lauantaina, sunnuntaina ja maanantaina, jolloin oli maakunnallinen vapaapäivä. Mutta tiistaina jälleen piketit olivat paikallaan autovajalla.

Kunnan insinööri Lyle Koett sanoi viime viikon lopulla, että hän ei ole varma saadaanko tiistaina kokoon niin paljon valtuuston jäseniä, että työriitaisuutta voitaisiin laillisesti käsitellä. Vakituisia kunnantyöläisiä on 20 ja näiden lisäksi on 11 ylimääräistä työläistä. Lakko on jatkunut ilman minkäänlaista välikohtausta.

Ontarion janoiselle kansaosalle vain lisää veroa

"Köyhemmän kansan juomasta" joutuvat ontariolaiset maksamaan nyt $14,200,000 enemmän vuosittain

Toronto. — Ontarion väkijuomalautakunta ilmoitti viime perjantaina, että väkijuomasäädöksiin on tehty joitakin muutoksia ja oluen hintaa jälleen korotettu.

Nyt tulee oluttuvissa lasillinen olutta maksamaan 15 senttiä entisen 10 sentin asemesta ja olutpullo 2 senttiä enemmän kuin aikaisemmin. Viidentoista sentin olutlasi on vähän suurempi eli 10.3 unssia, johon sopii. kun vaahdon vara otetaan huomioon. 8.8 unssia olutta. Entiseen 8 unssin lasiin sopi 6.8 unssia olutta. Olutkaupoista ostettaessa on 24 pullon olutkorin hinta noussut 10 sentillä. Lasittain ostetun oluen uusi hinta astuu voimaan vasta ensi syyskuussa, jolloin kaikkien oluttupien uskotaan saaneen uudet lasit.

Muutokset hinnoissa, veroissa ja lisenssimaksuissa merkitsevät sitä, että maakunnan oluen nauttijat joutuvat maksamaan vuosittain $14.200.000 enemmän nautinnostaan.

Väkijuomalautakunnan puheenjohtaja William Collins ilmoitti, että oluttehtaiden osuus näistä hinnankorotuksista lisää niiden tuloja $4.200,000:lla vuosittain. oluttupien omistajat saavat yli $6.000,000 lisää ja hallituskin pääsee osalliseksi $4.000.000 suuruisella lisäerällä.

Oluttehtailijain ja oluenjakelupaikkojen omistajien sanotaan vaatineen hinnankorotuksia väittäen, että heidän voittonsa olivat pienentyneet.

Olutlasin hinnan muuttuessa 15 senttiin joutuvat oluen nauttijat maksamaan 11½ prosenttia enemmän suosimastaan juomasta.

Olutkaupoista ostetun oluen hinta kohoaa siten, että tyhjistä pulloista maksetaan 5 senttiä vähemmän tusinalta.

Myyntilisenssien hinnoissa on myös tehty muutoksia.

Tästä lähtien väkijuomalisenssit häitä varten maksavat $5 entisen $2 asemesta. $10 sellaisista banqueteista. joissa jaetaan väkijuomia vapaasti ja $15 sellaisista, joissa sitä myydään.

Oluttuvat joutuvat maksamaan lisenssistään 10 senttiä galloonasta jos ne myyvät vähemmän kuin 10,000 gallonaa vuodessa.

Veteraanien, unioiden ja upseerikerhojen lisenssien hinta on entisen $25 asemesta 8 senttiä gallonalta jos ne myyvät vähemmän kuin 10,000 gallonaa vuodessa. kohoten aina 13 senttiin jos ne myyvät yli 40,000 gallonaa.

Oluttehtaat maksavat lisensseistään nyt 1½ senttiä enemmän gallonaa kohti ollen se 15 senttiä alle 2,000,000 gallonaa vuodessa tuottavilta ja 17 senttiä yli sen määrän tuottavilta.

Seuraavat suurjuhlat ehkä kulta-alueella

(Jatkoa 1. sivulta)

että heillä ei ole itsellään nyt kuoroa, musiikkiväen kokous ilmäisi sen käsityksen, että ei ole lainkaan välttämätöntä, että paikkakunnalla on oma kuoro, sillä ohjelman valtaosa tuodaan kuitenkin ulkopuolelta. Sitäpaitsi voidaan juhlien aikana antaa vielä toimitsija- ja muuta apua, kunhan alkuvalmistelut tehdään pääasiassa paikallisten voimien toimesta, selittivät laulajat.

Siinä tapauksessa, jos "kulta-alue" ei voi syystä tai toisesta juhlien järjestämiseen ryhtyä, seuraavat suurjuhlat ehdotetaan pidettäväksi Sudburyssa. Pohjois-Ontarion väestöllä on kuitenkin 2 kuukautta aikaa asian harkitsemista ja päätöksen tekoa varten.

Kokouksessa keskusteltiin luonnollisesti useista musikaalisista seikoista, johtajaprobleemoista ohjelmiston uusimisesta, nuottien monistamisesta, kuoropaikkojen järjestyksestä ja muista sellaisista seikoista. Erikoishuomio annettiin "pitempimatkaisten" kuorojen talouspulmille ja tässä yhteydessä laulajat ja soittajat suosittelivat yksimielisesti sitä, että Port Arthurilaisille annettaisiin suurien matkakulujensa peittämiseksi suurempi osuus suurjuhlien tanssilippu-tuloista. Tämä kysymys jätettiin kansallisen musiikkikomitean ratkaistavaksi ja päätettäväksi.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Geo. Saivo, Port Arthurista ja sihteerinä Kerttu Laakso, Torontosta.

Puheenvuoroja käytettiin kokouksessa vilkkaasti ja asioista päätettiin ystävällisessä hengessä. Mieliala musiikkiväen keskuudessa oli luonnollisesti hyvin onnistuneen juhlan johdosta hyvin reipas ja toivorikas.

Iltakonsertti isossa Odeon-Carlton-teatterissa

(Jatkoa 1. sivulta)

ti puhuvansa englannin kielellä, koska juhlilla oli mukana suuri määrä nuorta väkeä eivätkä he voi tarkasti seurata suomenkielistä puhetta. Ketola mm. totesi, että juhlat olivat onnistuneet mahtavasti ja varsinkin nuoria oli mukana tavallista runsaammin, sillä varsinkin Toronton nuorten toimesta esiinnyttiin sekä kuorossa, että voimistelussa ja urheilussa. Ketola vielä korosti sitä seikkaa, että juhlat saataisiin vieläkin mahtavimmiksi, jos kaikki Canadan suomalaiset yhtyisivät järjestämään suuria yhteisiä juhlia. Niiden järjeestämiseen on jo aikaisemminkin tehty esityksiä, mutta vieläkin suomalaiset juhlivat erikseen. Ketola kuitenkin esitti toivomuksenaan, että suuret yhteiset juhlat toteutuisivat lähitulevaisuudessa.

Sudburysta saakka oli tuotu mahtavat maalaukset, joissa esitettiin Hiroshiman pommittamista atomipommil'a toisen maailman sodan aikana. Sävel-kuoro esittikin vaikuttavan kuvaelman "Ei koskaan enää atomipommia". Esitystä johti Rauha Mäki ja se jätti voimakkaan sanansa yleisön joukkoon, sillä tuskin kukaan voi kannattaa näiden hirmupommien käyttöä missään tarkoituksessa.

Sen jälkeen Dolores Niskanen esitti toisen taidetanssin, jonka nimi oli "Voodoo". Dolores onkin loistelias alallaan ja tanssi esitettiin hyvällä taidolla.

Sitä seurasi torontolaisen Unto Mäkisen hanurin soittoa ja lauluesitys. Untolla onkin mahtava lauluääni ja hän sai yleisön puolelleen ja voimakkaat aploodit esityksen lopussa.

Yrityksen naisilla oli vie'ä ohjelmistossaan yksi voimistelunumero vaikka olivat juhlien aikana jo esiintyneet mahdollisesti puolessa tusinassa joukkonumerossa. Kyllä onkin ihmeteltävä kuinka se oli mahdollista, että tämä ryhmä Elsie Jokisen johtamana oli omaksunut tehtäväkseen juuri ohjelmiston varaamisen suurjuhli'le. Kaikki tanssit ja voimisteluohjelmat olivat Elsie Jokisen laatimia, joten hän ansaitsee erikoisen kiitoksen.

Sudburyn Sävel-kuoron toimesta esitettiin mieslaulajain toimesta "Ne tulevat taas". Sitä seurasi Sävel-kuoron naiset, jotka esittivät Laila Tammen johdolla "Aaltonen". Soolo-osaa esitti kuoron johtaja Rauha Mäki. Sitten yhteisvoimin sekakuoro esitti Sibeliuksen kauniin laulun "Työkansan marssi".

Finlandia-kuoro myös kokoontui näyttämölle ja T. Lembergin johdolla se lauloi "Orpo", "Ihmisen polku", "Black is the Colour" sekä Sibeliuksen kauniin "Finlandian".

Tämän esityksen jälkeen Lauri Latva selosti, että yhteisten suurjuhlien ohjelmisto oli päättymässä, mutta vielä oli kuitenkin tilaisuus nauttia yhteisen sekakuoron esittämästä Canadan kansallisesta laulusta "O'Canada", joka esitettiin T. Lembergin johdolla.

Siihen tilaisuus päättyikin ja yleisö lähti joko kotiin tai majoituspaikoilleen. Suuri osa yleisöstä kuitenkin palasi Tarmolaan keskiyön tansseihin, sillä juhlat pidetään vainkerran vuodessa ja onhan niistä nauttitava sen kuin ehtii. Juhlayleisö tuntuikin olevan hyvin tyytyväinen siihen, että torontolaiset o'ivat tehneet mahtavan työn juhlien järjestämisessä ja ansaitsivat ainakin ulkopaikkakuntalaisten kiitokset.

Mestaruuskilpailujen tuloksia

(Jatkoa 1. sivulta)

joka etumatka säilyi aina 100 metrillä päättyneen ottelun niukkaan voittoon Yritykselle. Ajat: Yritys (Takala. Havimäki, Saine Niiranen) 3.58,4; Alerts (Wheale, Beauchamp, Grenon, Furlani); 4.00; Jehu (Salkeld, T. Saari, Kinnunen, Keto) 40 m jäljessä.

Muista jännistä otteluista näissä lauantaina ja sunnuntaina pidetyissä mestaruuskilpailuissa voimme mainita miesten yleisen 800 m, jossa Alertsin Ivan Wheale otti heti alussa johdon ja teki jatkuvasti eroa kilpakavereihinsa. Ajat Ivan Wheale. Alerts, 2.16,6; George Kautto. Yritys, 2.24,7 ja K. Palomäki, Alerts. 2.26.9.

Miesten yleisessä sarjassa 4x100 m viestissä nähtiin hyvin tasavákinen ja jännä ottelu, jossa ei kukaan saanut tuntuvaa etumatkaa yrittäessään seuransa puolesta päästä **Val d'Orin osaston lahjoittaman pokaalin haltijaksi.** Ajat: Yritys (Pitkänen, E. Takala, J. Havimäki. D. Saine) 48.8; Alerts 49.4; Yritys 50,4.

Myös 800 metrillä pärjäsivät alle 21 vuoden ikäiset yleisen sarjan miehille. Sarjassa sai Yrityksen D. Saine ajakseen 2.15.1; Eric Salkeld Jehusta 2.15,9 ja kolmanneksi tuli Iskun R. Salmela.

Naisten 4x100 metrin viestissä Elvi Lujasen lahjoittamasta pokaalista kilpailivat Jehun, Alertsin ja Yrityksen joukkueet hyvin tasaväkisesti mutta kuitenkin sillä tuloksella, että Jehun joukkue (A. Rintamäki. V. Rönkä. A. Rönkä, V. Etula) saavutti voiton ajalla 61.2.

Varhaisnuorten 4x60 m viestissä urheiluveteraani Karl Lehdon lahjoittamasta pokaalista kävi tällä kertaa siten kuin itse Karl kertoi meille, että se "meni kolmesta poikki". Jehun kahdesta tytöstä ja kahdesta pojasta muodostettu joukkue saavutti tälläkin kerralla voiton, ollen se kolmas peräkkäinen Jehun varhaisnuorten viestinjuoksijoille. Itse Lehto lahjoitti pokaalin joukkueelle ja lisäksi vielä pienen henkilökohtaisen pokaalin kullekin tähän viestinjuoksuun osallistuneelle voittajajoukon jäsenelle.

Seurojen välisessä kilvassa Arnold Männyn lahjoittamasta pokaalista pääsi tällä kertaa pinnalle Toronton Yritys. Beaver Laken Jehu sai siihen ensimmäisen kiinnityksen viime vuonna Port Arthurissa. Pokaalin lopulliseksi omistajaksi jää se seura, jonka urheilijat saavuttavat kolmissa peräkkäisissä mestaruuskilpailuissa tai viidellä erillisellä kerralla korkeimman pistemäärän. Tällä kertaa jakautuivat pisteet seuraavasti: Yritys 107, Alerts 62. Jehu 55. Isku 32. Elo 23. Viesti 13.

TULOKSIA:

Pojat alle 15 v. 3-ottelu: 1) Bill Heikkilä, Yritys. 258,18 pist. 2) Karl Kaarela, Isku. 221.55 3) Richard Manninen. Jehu 208.00 4) Henry Tarvainen. Yritys, 207.19 5) Morgan Mathewman. Alerts, 200.64.

Tytöt alle 16 v. 60 m: 1) H. Newirth. Elo, 9.0; 2) Anneli Rintamäki, Jehu 9.0; 3) Anneli Erkkilä, Yritys 9,2.

100 m avoin sarja: 1) Ron Furlani. Alerts 12.0; 2) Tauno Saari, Jehu 12,1; 3) Ray Ranta. Viesti 1½ m jäljessä.

100 m alle 21 v.: 1) David Saine, Yritys 11.8; 2) Eero Takala. Yritys 12,7; 3) Raimo Salmela. Isku 12.7.

100 m ikämiehet: 1) A. Hunnakko, Yritys 13,4; 2) A. Widgren. Elo 14.3; 3) P. Voutilainen. Isku 14.9.

100 m pojat alle 17 v.: 1) Doug Grenon, Alerts 12.6; 2) Bill Heikkilä, Yritys 13,3.

100 m naiset: 1) H. Newirth. Elo 14,8; 2) Anneli Erkkilä, Yritys 15.3; 3) Vilma Rönkä, Jehu 15,4.

Kuula, miesten avoin: 1) Ty Lemberg, Yritys 11.35; 2) W. Böhm. Yritys 9.84; 3) R. Ranta. Viesti 9.83.

Kuula, pojat alle 21 v.: 1) R. Salmela, Isku 12.97; 2) E. Takala, Yritys 11.66; 3) E. Salkeld. Jehu 11.28.

Kuula, ikämiehet (12 paunan): 1) Taisto Salo. Yritys 13.07; 2) Gunnar Brachs, Yritys 11.22; 3) A. Widgren, Elo, 10.57.

Kuula, pojat alle 17 v.: 1) D. Grenon, Alerts 10.86; 2) B. Heikkilä. Yritys 10.14; 3) H. Tarvainen, Yritys 8.39.

Kuula, naiset: 1) Helen Rintamäki, Jehu 8.52; 2) Laila Ranta, Jehu 7.33; 3) Brenda Mäki, Alerts 6.28.

Kuula, tytöt alle 16 v.: 1) Hertta Newirth, Elo 6.58; 2) Anneli Rintamäki, Jehu 6.56; 3) Anneli Erkkilä, Yritys 6.45.

Korkeus, miesten avoin: 1) Al. Grenevicious, Alerts 1.60; 2) Ron Furlani, Alerts 1.55; 3) Jake Mäki, Yritys 1.50.

Korkeus, pojat alle 21 v.: 1) R. Salmela, Isku 1.55; 2) Eero Takala, Yritys 1.55; 3) Eric Salkeld, Jehu 1.45.

Korkeus, pojat alle 17 v.: 1) Doug. Grenon. Alerts 1.55; 2) Bill Heikkilä, Yritys 1.30.

Korkeus, naiset: 1) Aili Kaarela, Isku 1.20; 2) Sirkka Tyynelä, Yritys 1.15; 3) Helen Sillanpää. Alerts 1.15.

Korkeus, tytöt alle 16 v.: 1) Hertta Newirth, Elo 1.30; 2) Brenda Mattinen, Alerts 1.30; 3) Anneli Rintamäki, Jehu 1.20.

Keihäs, miesten avoin: 1) K. Kaarela. Isku 41.98; 2) Don Pitkänen. Yritys 39.85; 3) Fred Beauchamp, Alerts 39.81.

Keihäs, pojat alle 21 v.: 1) Eric Salkeld, Jehu 47.91; 2) Raimo Salmela, Isku 46.15; 3) Eero Takala Yritys 43.65.

Keihäs, pojat alle 17 v.: Bill Heikkilä, Yritys 35.88; 2) Doug. Grenon, Alerts 29.25; 3) Henry Tarvainen, Yritys 22.82.

Keihäs, naiset: 1) Helen Rintamäki. Jehu 24.72; 2) Hertta Newirth. Elo 20.26.

Seiväshyppy, miesten avoin: 1) T. Saari, Jehu 2.75; 2) R. Laita, Yritys 2.45.

Seiväshyppy, pojat alle 21 v.: 1) R. Salmela. Isku 2.45.

1,500 m, avoin: 1) Ivan Wheale, Alerts 4.52; 2) Erkki Jalonen, Yritys 5.03,4; 3) K. Palomäki, Alerts.

1,500 m, pojat alle 21 v.: 1) E. Salkeld. Jehu 4.48.2; 2) D. Saine, Yritys 4.50; 3) Ed. Kinnunen, Jehu.

Moukari, avoin: 1) A. Ranta, Jehu 38.92; 2) Ty Lemberg. Yritys 29.97; 3) Risto Laita. Yritys 26.72.

Moukari, yli 35 v.: 1) A. Widgren, Elo 25.19; 2) A. Hunnakko, Yritys 24.45.

400 m, avoin: 1) T. Saari. Jehu 57.8; 2) Ron Furlani, Alerts 58,0; 3) J. Havimäki, Yritys 59.5.

400 m, pojat alle 21 v.: 1) David Saine, Yritys 55.0; 2) D. Grenon, Alerts 60.5.

3-loikka, avoin: 1) Don Pitkänen, Yritys 11.50; 2) T. Saari. Jehu 11.09; 3) Fred Beauchamp, Alerts 10.92.

3-loikka, alle 21 v.: 1) R. Salmela. Isku 12.39; 2) Eero Takala, Yritys 12.25; 3) David Saine. Yritys 9.26.

Kiekko, avoin: 1) Ray Ranta, Viesti 28.21; 2) T. Saari, Jehu 27.28; 3) W. Böhm, Yritys 27.27.

Kiekko, pojat alle 21 v.: 1) R. Salmela. Isku 34.65; 2) Eero Takala, Yritys 27.80; 3) Eric Salkeld. Jehu 27.08.

Kiekko, yli 35 v.: 1) Gunnar Brachs, Yritys 28.47; 2) P. Voutilainen. Isku 22.57; 3) A. Hunnakko, Yritys 21.99.

Kiekko, naisten yleinen: 1) Helen Rintamäki. Jehu 25.75; 2) Laila Ranta, Jehu 21.90; 3) Vilma Etula, Jehu 20.89.

Ruotsalaisviesti, miesten yleinen: 1) Yritys 3.58.4; 2) Alerts 4.00; 3) Jehu.

200 m, miesten avoin: 1) Fred Beauchamp. Alerts 24.2; 2) Ron Furlani, Alerts, 25.2; 3) R. Ranta, Viesti 25.2.

200 m, pojat alle 21 v.: 1) David Saine, Yritys 24.4; 2) D. Grenon, Alerts 25.9; 3) E. Takala, Yritys 26.9.

Pituushyppy, miesten avoin: 1) R. Ranta, Viesti 5.56; 2) D. Pitkänen. Yritys 5.44; 3) R. Furlani, Alerts 5.43.

Pituus, pojat alle 21 v.: 1) R. Salmela, Isku 5.85; 2) E. Salkeld. Jehu 5.17; 3) D. Saine, Yritys 4.95.

Pituus, pojat alle 17 v.: 1) B. Heikkilä, Yritys 5.04; 2) D. Grenon. Alerts 4.88; 3) K. Kaarela, Isku 4.25.

Pituus, ikämiehet: 1) A. Hunnakko. Yritys 4.77; 2) K. Kaarela. Isku 4.30; 3) A. Widgren, Elo 4.15.

Pituus, naiset: 1) Judith Tammi. Alerts 4.01; 2) Sirkka Tyynelä, Yritys 3.62; 3) Aili Kaarela. Isku 3.61.

Pituus, tytöt alle 16 v.: 1) Hertta Newirth, Elo 4.04; 2) Anneli Rintamäki, Jehu 3.85; 3) Brenda Mattinen, Alerts 3.72.

800 m avoin: 1) Ivan Wheale. Alerts 2.16.6; 2) George Kautto, Yritys 2.24.7; 3) K. Palomäki, Alerts 2.26.9.

800 m pojat alle 21 v.: 1) David Saine. Yritys 2.15.1; 2) Eric Salkeld, Jehu 2.15,9; 3) R. Salmela, Isku.

800 m pojat alle 17 v.: 1) Bill Heikkilä, Yritys 2.35.7; 2) Douglas Grenon, Alerts 2.35.7; 3) Morgan Mathewson, Alerts.

Varhaisnuorten 4x60 m viesti: 1) Jehu 38.2; 2) Yritys 39.6; 3) Alerts 43.9.

Naisten 4x100 m viesti: 1) Jehu A. Rintamäki, V. Rönkä, A. Rönkä ja V. Etula) 61.2; 2) Alerts 62.6. Yritys oli kolmas.

Miesten 4x100 m viesti: 1) Yritys (D. Pitkänen, E. Takala, J. Havimäki, D. Saine) 48.8; 2) Alerts 49.4; 3) Yritys II 50.4.

KUOLLUT
Helmi Anderson
(O. S. PULKKINEN)

kuoli kotonaan, 504 Byng St., Sudbury, Ont., perjantaina, heinäkuun 31 pnä 1959, 56 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi hänen tyttärensä Mrs. Leo Roininen (Irma) ja yksi lastenlapsi Deborah Roininen Sudburyssa, Ont. Hän oli edesmenneen Charles Andersonin rakastettu puoliso.

Vainaja lepää Jackson & Barnardin hautaustoimistossa, 83 Larch Street. Hautaus toimitetaan hautaustoimiston kappelista keskiviikkona, elokuun 5 pnä klo 1:30 ip. Park Lawn hautausmaahan.

Kaikkia ystäviä ja sukulaisia pyydetään saattamaan vainajaa hänen viimeiseen lepoonsa.

OMAISET

Maailmankirjallisuuden suurteoksia ja halpahintaisia

Romaaneja

Thomas Mann:
TAIKAVUORI
Kaksi suurta osaa .... Hinta sid. yhteensä $6.00

Thomas Mannin 2-osainen "Taikavuori", joka nyt on liitetty "Maailman Suurromaanien" sarjaan, ilmestyi Saksassa 1924. Tekijä itse on sanonut tästä romaanistaan: "Se on hyvästijättö paljolle mitä olen rakastanut, vaarallisille mieltymyksille, lumouksille ja viettelyksille." Ja todella tähän teokseen sisältyvätkin jäähyväiset sotia edeltäneen Euroopan ajatusmaailmalle, romanttiselle kuolemanherkuttelulle. Se edustaa uutta humanismia, merkkipaalua sillä kirjailijantiellä, joka myöhemmin johti Mannin luomaan universaalisen Joosef-sarjansa.

Z. Topelius:
VÄLSKÄRIN KERTOMUKSIA
Kolme suurta osaa .... Hinta yhteensä sid. $6.00

Ikiviehättävä romaani kahden suvun kohtaloista ja ihmeellisestä kuninkaansormuksesta on jo monen miespolven ajan ollut kiinnostavaa luettavaa.

Leo Tolstoi:
ANNA KARENINA
Kaksi suurta osaa .... Hinta sid. yhteensä $5.00

Leo Tolstoin mahtavista romaaneista "Anna Karenina" on ehkä eniten luettu ja eniten ihailtu suurteos.

Elizabeth Gaskell:
SYLVIAN KOSIJAT
487 sivua .... Hinta sid. $3.00

Monisärmäinen. draamallisesti jännittävä kertomus on sijoitettu koillisenglantilaiseen kalastajakaupunkiin, jonka hiljaiseen elämään Napoleonin sotien aikakausi ulottaa kohtalokkaat vaikutuksensa. Siihen aikaan saattoivat Englannissakin sotaväen värväysjoukot hyökätä pahaa aavistamattomien kalastajien kimppuun ja laahata nuoria miehiä vuosikausiksi kruunun palvelukseen. Teoksessa Sylvian rakastettu, nuori valaanpyytäjä Charley Kinraid, siepataan laivastoon ja hänen kilpakosijansa, kveekari ja kauppamies Philip Hepburn antavat tytön vanhempien olla siinä uskossa että Charley on hukkunut. Sodan melskeessä kilpakosijat uudelleen kohtaavat toisensa. ja silloin heidän välinsä lopullisesti selvitetään.

Daria Olivier:
JOULUKUUN LUMET
296 sivua .... Hinta sid. $3.00

Suuri rakkausromaani tsaarinaian Venäjältä. jonka huolettoman ja ylellisen pinnan alla kuohuvat poliittiset intohimot.

Gustave Flaubert:
SYDÄMEN OPPIVUODET
407 sivua .... Hinta sid. $2.75

Sydämen oppivuodet on suuri rakkausromaani, jonka päähenkilö nuori Frederic Moreau elää Pariisissa levottomina vallankumousvuosina. Hän uneksii loistavasta tulevaisuudesta mutta kietoutuu suuren maailman seuraelämään. Hän tuhlaa omaisuutensa yksinkertaisen ja elämäniloisen Rosanetten tähden ja liehittelee hienoa rouva Dambreusea. jonka varakkuus ja ylhäinen syntyperä avaavat hänelle ovet hienoston salonkeihin.

Annikki Sankari:
KUKKIVAT RAUNIOT
254 sivua .... Hinta sid. $3.00

Annikki Sankarin romaanin päähenkilö on nuori maaseudulta kaupunkiin lähtenyt Vappu, luja ja komea tyttö, jonka vaiheita kirjailija seuraa runsan vuosikymmenen ajan. Hän kertoo Vapun vaelluksesta ankarien koettelemusten kautta kohti sitä rakkautta, josta on tuleva hänen elämänsä ratkaisu.

Mika Waltari:
FELIKS ONNELLINEN
212 sivua .... Hinta sid. $2.50

Erich Maria Remarque:
LÄNSIRINTAMALTA EI MITÄÄN UUTTA
222 sivua .... Hinta sid. $2.00

Teoksella on valtavat mittasuhteet. Se on psykologinen kuvaus nuoren saksalaisen rintamasotilaan kokemuksista neljän sotavuoden ajalta. Samalla se on kertomus kokonaisesta sukupolvesta, jonka sota tuhoaa, nuorisosta, joka koulutetaan "sankaruuteen" mutta jonka ihanteet murskautuvat pirstaleiksi tylsistyttävässä rumputulessa ja verisissä taisteluissa. kärsimyksissä ja liassa, konekiväärien, liekinheittimien ja kranaattien armottomassa tulessa.

Kristmann Gudmundsson:
MORSIUSPUKU
315 sivua .... Hinta nid. kiiltokansiin $1.75

Morsiuspuku kertoo erään islantilaisen laaksoyhdyskunnan elämästä ja sen voimakkaista ihmisistä. Siellä vuorijärven rantamilla tapahtuu suloisen nuoren tytön tarina. Häntä tavoittelee kaksi nuorukaista: toinen haaveksiva, surumielinen runoilijasielu, toinen reipas, edistyshaluinen uuden ajan lähetti.

John Masefield:
KULTAINEN KUKKO
MERIROMAANI
258 sivua .... Hinta nid. kiiltokansiin $1.75

Kultainen kukko on meriromaani viime vuosisadan puolivälistä, ajoilta jolloin Kiinan-klipperit, maailman suurimmat ja nopeimmat purjealukset, halkoivat valtameriä. Näiden laivojen välillä käytiin ankaraa kilpailua siitä, mikä niistä Kiinasta lähdettyään ehtisi ensimmäiseksi Lontooseen vetääkseen mastoonsa voiton tunnusmerkin, kultaisen kukon.

R. C. Sherriff:
VIHREÄ VERÄJÄ
PERHETARINA
305 sivua .... Hinta nid. kiiltokansiin $1.75

Eric Williams:
HYPPYARKKU

Englantilaisen lentäjäkapteenin Eric Williamsin tarunomainen tosikertomus kolmen miehen paosta saksalaiselta sotavankileiriltä on viime vuosien maailmankirjallisuuden loistavimpia menestysteoksia.

Agatha Christie:
NEITI PINKERTONIN SALAISUUS
280 sivua .... Hinta nid. kiiltokansiin $1.75

Luke Fitzwilliam on Idästä kotiin Englantiin eläkkeelle siirtynyt poliisimies. Sattumalta hän tapa ajunassa vanhan herttaisen neiti Pinkertonin, joka kertoo hänelle kummia. Neiti Pinkertonin kotikylässä liikkuu murhaaja. Tosin kukaan ei ole sitä huomannut. Lopuksi juttu saa vakavan käänteen.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO